

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(Józsei főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad,

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Év — — — 1080 Let

Fél év — — — 540 Let

Negyed évre — — — 270 Let

Havonta — — — 90 Let

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Let

VASÁRNAP — — — 6 Let

Bucurestben 50 banival több.

Sulyos vádak II. Vilmos excsászár ellen.

Maniu miniszterelnök a baksis-rendszer ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárti kormány uralomra jutásának első évfordulója alkalmából tegnap Bucarestben két helyen rendeztek népgyűléseket. A Dácia nagyterem előtt 10.000 ember szorongott. Itt előbb Madgearu, mondott nagy beszédet. Bejelentette, hogy a kormány folytatja politikáját a demokráciáért és a szabadságjogok tisztelgésben tartásáért. Ezután beszámolt a gazdasági téren elért eredményekről.

Utána Maniu Gyula lépett a szószékre, a ki azonban mintegy fél órán át nem tudott szót ejteni a folytonos ovációk és lelkes ünneplés miatt.

— Még nem végeztünk el mindent. — mondotta a miniszterelnök — aminthogy egy év alatt nem is lehet ilyen sziszifuszi munkát elvégezni, mint aminőre a kormány vállalkozott. Kormányunk az alkotmányosság és a politikai szabadság jegyében született és a korona, a régenstanács és a szabadon választott parlament bizalmára támaszkodik. Meg kell szüntetnie a baksis és a kijárási rendszerének, amely Romániát a legsötétebb balkáni államok sorába süllyesztette le — mondotta Maniu — és nem fogunk csüggedni, amíg összes feladatainkat meg nem valósítottuk.

A második népgyűlés a római arénában folyt le és ezen mintegy 40.000 főnyi paraszt vett részt. Leirhatatlan lelkesedéssel fogadták és ünnepték Maniu Gyulát, akit vállalkozó emeltek és úgy vittek a szónoki emelvényre.

A kormánypárt aradmegyei választmánya vasárnap a párt klubhelyiségében népes gyűlést tartott, amelyen megjelentek sokan az Aradon tartózkodó vezérek közül. Így ott láttuk dr. Pop C. István kamarai elnököt, Vlad Sándor tábornok-képviselőt, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökét, dr. Hottoran Victor, Ádám Miklós képviselőket, dr. Botioc Elek, Teodorescu Constantin, dr. Velocic Emil és dr. Grofsoreanu szenátorokat, dr. Popoviciu ny. táblabíró és sokan másokat.

A gyűlést dr. Botioc Elek szenátor nyitotta meg, majd Pop C. István méltatta a Maniu-kormány uralomra jutásának évfordulóját. Ismertette azokat a nagy akadályokat, amelyekkel Maniu Gyula kormányának meg kellett birkóznia. A kormány helyzete szilárd és a perspektivák a legjobbak arra, hogy a nemzeti-parasztpárt demokratikus néppuralma el fogja végezni azokat a nagy feladatokat, amelyeket maga elé tűzött.

Beszédet mondott még Ádám Miklós is az adókról, melyek a viszonyok szükség szerű következményeképpen terhelnek urat, parasztot, egyformán mindenkit.

Ezután több felszólaló a pénteki aradi liberális ülés eseményeivel foglalkozott, majd a gyűlésről táviratilag üdvözölték Maniu Gyula miniszterelnököt és kormányának tagjait, akiket az aradmegyei választmány bizalmáról és ragaszkodásáról biztosított.

Megkezdődnek a tárgyalások

Szterényi báró lesz a magyar delegáció vezetője

a román—magyar kereskedelmi

szereződések megkötésére.

Zalesky hozta létre a meginduló tárgyalást.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) November végén, vagy december folyamán Bucarestbe érkeznek a magyar kormány megbízottai, hogy megkötssék a román—magyar kereskedelmi szerződést. A külügyminisztériumból származó értesülés szerint a magyar bizottság elnöke báró Szterényi József lesz, aki mellé bizottsági tagokul báró Vest Fedor volt bucaresti-i magyar követet és gróf Csáky követségi tanácsost jelölték ki. Ugy Szterényinek, mint a bizottság többi tagjainak kijelölését rokonszenvvel fogadták Bucarestben, mert mindnyájan jól ismerik a romániai viszonyokat és többször tanubizonyosságát adták annak, hogy a román—magyar közeledésnek őszinte hívei.

Ugyancsak a külügyminisztériumból származik az az információ is, hogy a román—magyar

kereskedelmi tárgyalásoknak és ezzel kapcsolatban

a magyar—román közeledésnek alapja Zalesky lengyel külügyminiszter vetette meg bucaresti-i látogatása alkalmával.

Mihelyt Zalesky visszaérkezett Varsóba, azonnal érintkezést keresett a diplomáciai körökkel, hogy Magyarország nem kerékötoje az európai békének és óhajtja annak fenntartását. Nem akarja k'éslesíteni a helyzetet egyetlen szomszédjával sem, legkevésbé Romániával szemben.

Varsóból érkezett azután a hír, hogy Magyarország hajlandó megkezdni a gazdasági tárgyalásokat, amelynek során az optáns és a keleti jóvátételi kérdésektől függetlenül megállapítják a két ország között kötendő kereskedelmi szerződés feltételeit.

Hoover békebeszéde a fegyverszünet 11-ik évfordulóján.

Páris, London, Brüsszel ünnepelte a nevezetes évfordulót. — Egy percre megállott a munka. — Megcsufolták a vanvesi hősök emlék művét.

Párisból jelentik: Nagy ünnepségek keretében ünnepelték meg ma Párisban a fegyverszünet megkötésének 11-ik évfordulóját. A várost fellebegtették, az üzletek, hivatalok zárva voltak és

tizenegy órakor egy percre megállott mindenféle a forgalom.

A hősök sírjait mindenütt megkoszorúzták.

Párisból jelentik: Vanves város ma ünnepelte meg a fegyverszünet évfordulóját. Amikor a hatóságok és az ünneplő tömeg az ismeretlen katona emlékművéhez értek, megdöbbenve állapították meg, hogy

az éjszaka folyamán kegyeletsértő emberek az impozáns emléktáblát elcsufították.

Olyan festőnnyaggal, amelyet eltávolítani nem lehet, ráírták a hősi halált katonának névsorára, hogy „Le a háborúval!” Az ünneplők hangosan adtak kifejezést felháborodásuknak a kegyeletsértés miatt. A hatóságok bevezették a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Londonból jelentik: Az angol főváros kegyeletes ünnepségekkel ülte meg a fegyverszünet évfordulóját. Az uccákon a tlandriai pipacsokat árusították és előkelő hölgyek gyűlést rendeztek a hadirokkantak javára. Az ismeretlen katona emlékoszlopánál nagyobb ünnepség volt, amelyen

a walesi herceg az angol király nevében koszorút helyezett az ismeretlen katona sírjára.

Brüsszelből jelentik: Nagyszabásu ünnepségek keretében ülték meg a fegyverszünet évfordulóját.

Washingtonból jelentik: Nagy ünnepségek keretében ülték meg a fegyverszünet évfordulóját, amelynek keretében Hoover elnök be-

szédet mondott. Az elnök hangoztatta beszédében, hogy az egész világ minden népe békét óhajt.

A mai béke, fegyveres béke, mert harminc millió katona áll ma fegyverben, akkor, amikor a háború előtt csak tízmillió katona volt.

A légi haderő és az öldöklő gázok ma sokkal borzalmasabb háborút idéznének elő, mint az elmúlt háború volt.

— Be kell vallani, — fejezte be beszédét az elnök — hogy ma az a helyzet, hogy

bármely pillanatban kirobbanhat egy olyan világháború, amelynek borzalmai minden képzeletet felülmúlnak.

Híve vagyok a legteljesebb leszerelésnek és a békebírságnak, mert csak ez akadályozhatja meg a fenyegető öldöklő háborút.

Az idén nem lesz városi adóösszeírás. Csak az újonnan létesült cégekre vetnek ki illetéket, a többiek a tavalyi összeget fizetik.

(Arad, november 11.) Az interimár bizottság szombati ülésén szóba került a jövő évi városi taksakivetés. Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke azt a javaslatot tette, hogy az idén ne eszközödjön a város új összeírás, hanem csak a most létesült cégeknél vessen ki taksát, míg a többinél a múlt évi összegeket hagyja meg. Elmondotta, hogy a múlt évi összeírásnál sok esetben megtörtént, hogy mire az összeírás befejeződött, már nem találta a helyén az egyes üzleteket, egyesek elköltöztek, mások tönkrementek és hiábavaló volt a munka. Az interimár bizottság jóváhagyta a javaslatot és így az idén nem lesz városi adóösszeírás.

A szocialisták erősödtek az alsóausztriai választásokon.

A választási eredmény alapján megszakították az egyezkedési tárgyalásokat a Heimwehrrel. — A szocialisták nem hajlandók engedelményekre. — Az indiszkrét telefonközpont.

Bécsből jelentik: 1711 alsóausztriai község közül 1698-ból befutottak a választási eredmények, amely szerint a nem szocialista pártok 18.246 mandátumot szereztek az 1924. évből 16.938 mandátummal szemben. A szocialisták, kiknek 3630 mandátumuk volt, 4111 mandátumot nyertek.

Bécsből jelentik: Az alsóausztriai községi választások alkalmával beérkezett szavazatok összeszámlálásából a szociáldemokraták megállapították, hogy a Heimwehr nem rendelkezik olyan népszerűséggel, mint az hirdeti, ezért az alkotmányreform ügyében megkezdett kompromisszumos tárgyalásokat félbeszakították.

A párt vezetői kijelentik, hogy ezután a szociáldemokrata párt teljes egészében ragaszkodik az alkotmányreform ügyében meghatározott feltételekhez és nem hajlandó engedelményeket tenni.

Linzből jelentik: A választások alkalmával feltűnt a linzi hatóságoknak, hogy a Bécsből érkezett hivatalos utasítások mindig tudomására jutnak a szocialista pártnak. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a pártot a telefonközpont egyik alkalmazottja Bernicekné értesítette a hivatalos közlésekről. A hivatalnoknőt azonnal elbocsátották és megindult ellene a büntető eljárás.

Főbelötte magát egy nagyszalontai földbirtokos.

Balogh Jenő, báró Montbach adoptált fia az öngyilkos. Kosarat kapott egy ismert erdélyi mágnás család leányától. — A fiatal földbirtokos nyomban meghalt.

(Az Aradi Közlöny nagyváradi tudósítójának telefonjelentése.) Balogh Jenő nagyszalontai földbirtokos, aki egyébként báró Montbach Jenő erdélyi földbirtokos adoptált fia, tegnap este 8 óra tájban

a Nagyszalonta melletti Cserepes pusztáján főbelötte magát és azonnal meghalt.

A széles körben ismert 30 éves földbirtokos, Balogh László volt 48-as képviselő fia. Nem tudják miért lett öngyilkos, mert anyagi bajai nem voltak és betegségéről sem panaszkodott.

Hír szerint az utóbbi időben egy ismert erdélyi mágnás család leányának udvarolt, akít feleségül akart venni, de a házasságból semmi sem lett.

Lehetséges, hogy az öngyilkosság és a házasság megkötése között kapcsolat áll fenn.

Tegnap délután fejfájásról panaszkodott, majd 8 óra felé szobájába vonult vissza. Néhány perc múlva lövés dördült el és mire a személyzet berohant, Balogh Jenő már halott volt. A golyó néhány pillanat alatt megölte. Két levelet hagyott hátra. Az egyiket családjához intézte, amelynek tartalmát szigorúan titokban tartják, a másikat a hatóságokhoz, a melyekkel közli, hogy öngyilkos lesz és kéri, hogy holttestét ne boncolják fel.

Március elsején likvidálják a magyar emigrációt.

Horthy Miklós tízéves kormányzói jubileumán széleskörű amnesztiát ad. — Pertörítésben részesül Hock János, Jászi Oszkár, Szende Pál, Diener-Dénes Oszkár és még sokan. — Kegyelmet kap Hatvany Lajos báró és Veér Imre is.

Megállapították az amnesztia kereteit.

Budapestről jelentik: Március elsején lesz tíz esztendeje, hogy Horthy Miklós elfoglalta Magyarországot kormányzó székét. Ebből az alkalomból nagyszabású ünnepeket rendez a kormány és beavatott helyről származó hírek szerint széleskörű amnesztia készül. Az igazságügyminiszteriumban már megtették a szükséges előkészületeket. A kormányzó amnesztia útján számos büntetési kategóriákban kegyelmet ad az elítélteknek, részint pedig pertörlés formájában szünteti be elhatározása alapján a további eljárást. A közönséges bűncselekmények elkövetői nem részesülnek a közkegyelemben. Széleskörű amnesztia lesz a kormányzó tízéves jubileuma a kaimából a politikai cselekményekre, tehát az izgatás, lázítás miatt elítéltekre, amnesztiát kapnak azok, akiket nemzetgyalázásért, vagy kormányzósértésért ítéltek el, ha a cselekmény nem túlságosan súlyos.

Pertörlés formájában likvidálják 1930. március elején az emigrációt.

Az októberi és a kommunista forradalom vezetői közül azok, akik az utóbbi időkben elfogadhatóan viselkedtek, pertörlésben részesülnek és nem lesz semmi akadály, hogy újból visszatérhessenek Magyarországra.

Az októberi forradalom szereplői közül elsősorban

pertörlésben részesül Hock János,

a Nemzeti Tanács volt elnöke, aki ellen külön-

böző külföldi lapokban megjelent cikkei miatt indult meg az eljárás és ezért elfogató parancs van ellene jelenleg is kibocsátva. Használó címen folyik az eljárás a Károlyi-rezsím több vezetője, mint Jászi Oszkár, Szende Pál, Diener-Dénes József és mások ellen, akiknek az ügyét ugyanígy rendezik majd.

A kommunizmus alatt vezető szerepet vitt népbiztosok közül csak azok számíthatnak kormányzói kegyre, akik nem állottak később Moszkva szolgálatába.

A kormányzói kegyelem ki fog terjedni Veér Imrere, akít elsőfokon tudvalevően néhány hónappal ezelőtt öt évi fegyházra ítéltek. Hatvany Lajos báróra, kit a külföldi lapokban megjelent cikkei miatt ítéltek el a Kuria másfélévi fegyházra és másokra. Kiterjesztik az amnesztiát azokra a közönséges és sajtó után elkövetett rágalmozás, vagy becsületsértésért elítéltekre is, ahol az elítelt jóhiszeműsége feltételezhető. Amnesztiát fog kapni az a néhány elítelt is, akik a kommunizmus után a gyorsított tanácsok ítélete alapján kerültek a fegyházba és büntetésük olyan súlyos, hogy még ma sem tártották ki.

Hlinka kegyelmet kér Tuka részére.

A néppárt csak amnesztia ellenében támogatja a kormányt. — A szociáldemokraták hazaárulónak tartják Tukát.

Prága. Hlinka a koalíciós nyolcas bizottság ülésén kijelentette, hogy csak olyan feltételekkel támogatja a kormányt, ha az amnesztiát biztosítja Tuka részére.

Curtius dr. lett az új német külügyminiszter.

Berlinből jelentik: A német köztársaság elnöke, Curtius dr. gazdasági minisztert ma külügyminiszternek nevezte ki, míg gazdasági miniszter Moldenhauer dr. egyetemi tanár lett.

Szervezkedik az aradi magyarság.

Vasárnap a IV. választókerület tartott népes és lelkes lefolyású gyűlést. — Parecz Béla dr. képviselő a Magyar Párt „mágnásairól”. — Megalakult a kerület vezetősége.

(Arad, november 11.) Az Országos Magyar Párt aradi tagozatának IV. választókerülete vasárnap közgyűlést tartott a Hoffmann-féle vendéglőben. A gyűlésen megjelent a többek között dr. Parecz Béla kamarai képviselő és dr. Széll Lajos, az aradi párttagozat elnöke is. Hillgert János korelnök nyitotta meg a közgyűlést, majd dr. Széll Lajos szólalt fel, aki felemlítette, hogy most a közgyűlési választások küszöbén kétszeresen fontos, hogy a párt egyes altagozatainak vezetése jó kezekben legyen.

Ezután Boros Károly előterjesztette a jelölő-bizottság által összeállított névsort, a melynek alapján a közgyűlés a IV. kerület tisztikarát a következőképp választotta meg: Elnök: Czernóczky Mihály. Alelnökök: Hoffmann József, Gábor János, Fekete Endre, Virányi János, Kocsik Lajos és Oppenheimer József. Titkár: Jantó Béla. Jegyző: ifj. Varga András. Intéző-bizottsági tagok: Takács István, Széll Antal, Kiss Géza, Hüger János, id. Varga András, Bild Péter, Sinhardt István, Szűcs János, Ujházi Gyula, Szabó Flórián, Hadházy Károly, Ritók Imre, Szabó Mihály, Kocsik István, Kocsik Mátyás, Sütő István, Kurucz Pál, Szűcs János, Papp István, Szekes Lajos, Farkas József, Lehoczky György, Boros Bálint, Csepregi István, Mikulik István, Szijjártó János, Medgyesi Péter, Gulyás János, Szabó Imre, Pápay Sándor, Kékedy József, Papp László.

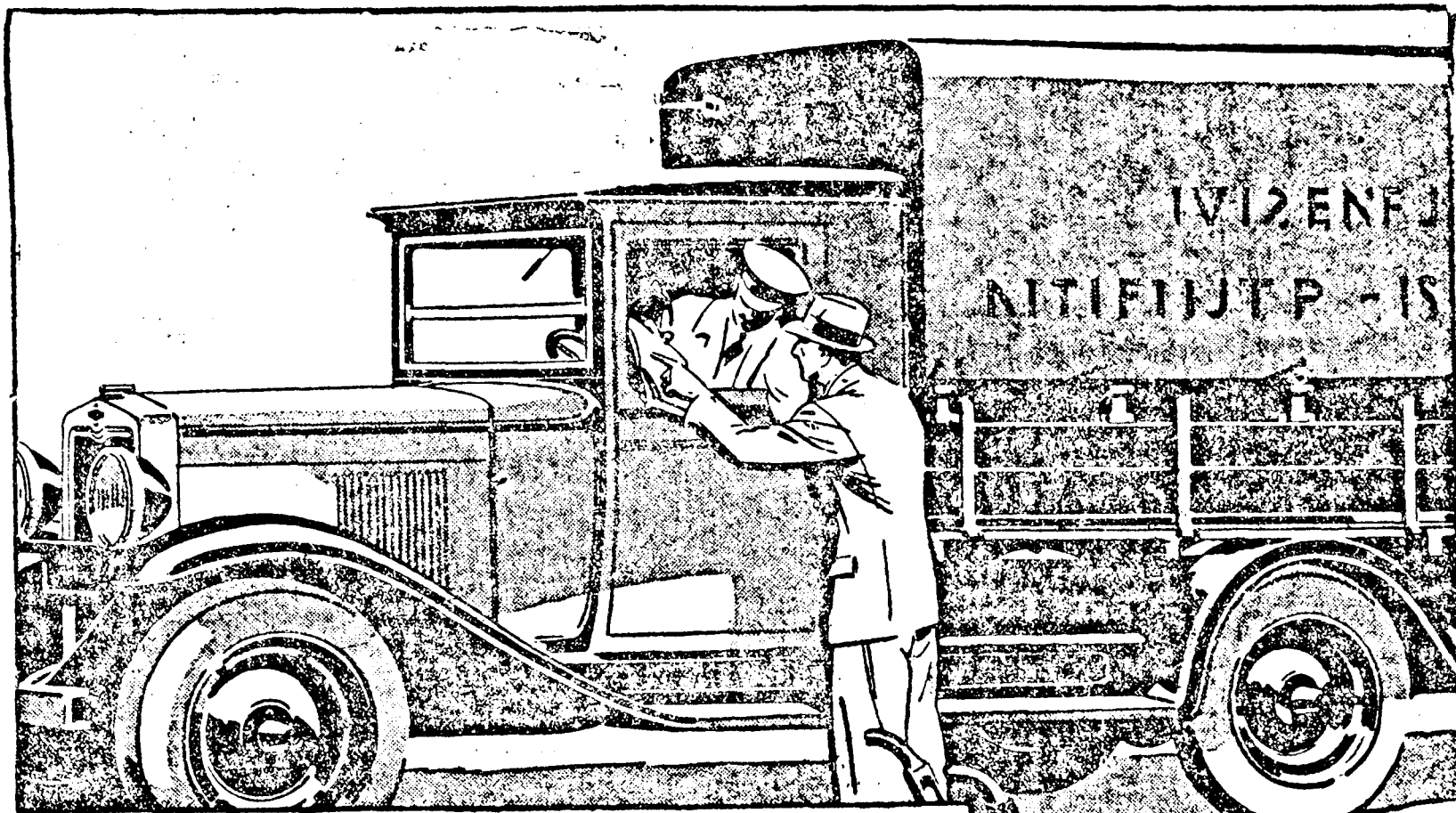
A közgyűlés a továbbiakban elhatározta, hogy a fősztomszédok megválasztását az új intéző-bizottságra bizza. Ezután Czernóczky Mihály az új elnök tartott székiögiak beszédet, amelyben legfőbb kötelességnek a magyarság összetartását hangsúlyozta, amint hogy a románság is megőrizte itt nemzetiségét évszázadokon át.

Dr. Parecz Béla kamarai képviselő rámutatott arra, hogy a Magyar Párt valódi népi politikát folytat és abban minden társadalmi réteg képviselve van. Visszautasítja azt a vádaskodást, mintha a Magyar Párt a grófok és mágnások pártja volna, hiszen a Magyar Párt küldte a kamarába Románia egyetlen iparos-képviselőjét: Szabó Bényt. Azt röiják fel, — mondotta többek között — hogy mágnások és történelmi nevek viselői vannak közöttünk. Mennyivel inkább támadnák a Magyar Pártot akkor, ha ezek nem vennének részt a magyarság munkájában. Végül kihangsúlyozta a közgyűlési közgyűlési választások fontosságát. Ezután több kisebb jelentőségű felszólalás hangzott el, amik után az elnök a közgyűlést berekesztette.

Benes lapja szerint, lehetséges, hogy a polgári koalíció kegyelmet ad Tukanak, azonban a szociáldemokraták ezt sohasem fogják megtenni, mert Tukát hazaárulónak tartják.

Régl, de jó a Höfer gyermekhintőpor, krém és szappan

Ép oly szükséges az üzleti sikerhez

mint a jó helyiség és a fürge személyzet

A Chevrolet-teherkocsi nélkülözhetetlen segédeszköz számos üzletben.

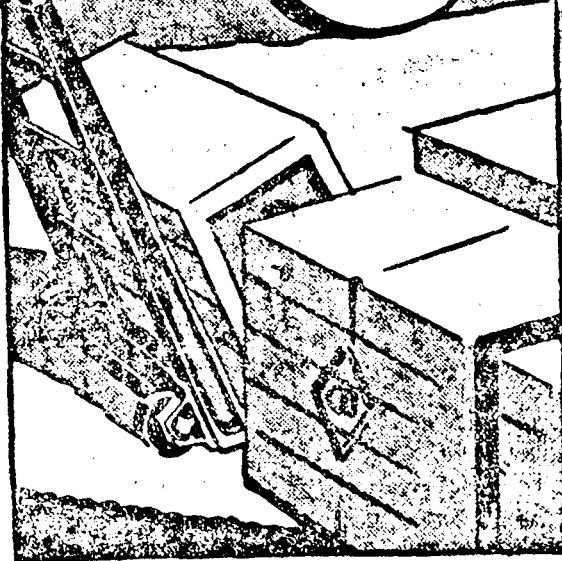
A vevő, akár fűszerárut vásárolt, akár utazótáskát egy sürgős utra, akár egy tonna szenet a háztartása számára, — gyors szállítást kíván. Az a cég, amely gyorsan tud szállítani, nagyobb körzetet tud kielégíteni, több vevőt szerez, nagyobb nyereségre tesz szert!

A Chevrolet-teherkocsi gyors, megbízható szállítást tett lehetővé az egész világon, mindenféle üzletben. Ez a teherkocsi mai óriási sikerét megbízhatóságának köszönheti, annak, hogy mindig uton van, sohasem a javítóműhelyben.

Most a hathengeres motor min-

den előnyét nyújtja, azonkívül négy sebessége van előre, egy hátra. Erőteljesebb, szilárdabb, mint valaha, — gyorsabb szállításra képes, naponta nagyobb utat tesz meg.

Mielőtt piacra került volna, az új Chevrolet-teherkocsit gondosan kipróbálták a General Motors kísérleti telepein, olyan terheléssel és olyan utakon, amellyel egy szorgos teherkocsinak számolnia kell. Ezek a kísérletek lehetővé tették az alkatrészek olyan nagyfokú tökéletesítését, hogy az elért tonna/kiló méter-költség az autófuvarozást rendkívül gazdaságossá teszi.

Különböző üzletek különböző szekrényt kívánnak, — a Chevrolet-bizományos bemutatja Önnek a legmegfelelőbb típust.

CHEVROLET TEHERKOCSIK

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - MARQUETTE
LA SALLE - CADILLAC - CHEVROLET TEHERKOCSEK - G.M.C. TEHERKOCSEK - FISHER KAROSSZERIÁK

A G E N E R A L M O T O R S G Y Á R T M Á N Y A I

Gyilkosság a fazekasvarsándi templom küszöbén.

Egy aradi örmester vérfürdőt akart rendezni volt menyasszonya esküvőjén. — Az új asszony fivére a templomban agyonszurta a támadó örmestert. — Aradon fogták a gyilkos káplárt.

(Arad, november 11.) Véres szerelmi tragédia történt tegnap délután az aradmegyei Fazekasvarsánd községben. A tragédia főszereplője két aradi 39. ezredbeli katona, akik közül az egyik holtan maradt a színhelyen. Tegnap, vasárnap délután tartotta esküvőjét Bucariu Olgor gazda Gherman Mariórával, a község legszebb leányával. A leány menyasszonya volt Petrisor Avram aradi örmesternek, akivel valami jelentéktelen özszezlalkozás miatt felbontotta az eljegyzést. Az örmester, amikor megtudta, hogy szerelme vasárnap tartja meg esküvőjét, elutazott Varsándra. Ott barátainak elmondotta, hogy azért jött, hogy leszámoljon a hűtlen leánnyal. Az esküvőt megtartották és amikor a násznép távozott a templomból, feltűnt Petrisor Avram, aki a fiatal pár felé közeledett. A násznép közül csaknem mindenki tudta, hogy az elkeseredett szerelmesnek milyen szándéka van és figyelmeztették a fiatal párt.

A fiatal férj és felesége vissza akartak menni a templomba, de az örmester utánuk sietett. Kétségbeesett vélelem lett urrá a nézőkön, akik tudták, hogy véres dráma következik. Az örmester már egészen a fiatalok közelébe jutott, amikor elébe állott Gherman Ilie 93-as káplár, a fiatalasszony fivére és kérdőre vonta az örmestert. Az egy szót sem válaszolt, hanem arcullította a káplárt, majd kirántotta kardját és feléje akart sújtani. A káplár előkapta bajonettjét és teljes erejével az örmester mellébe dőtte. A szerencsétlen ember a templom lépcsőjén összerogyott és néhány pillanat múlva kiserkedett.

A megrémült emberek dermedten állottak néhány pillanatig, azután többen cirohantak, hogy értesítsék a csendőri kirendeltséget. A községi csendőr megérkezett a helyszínre, de akkorára a gyilkos elmenekült. Megállapították, hogy Gherman Ilie egyenesen Aradra jött. Telefonon értesítették a gyilkosságról az aradi rendőrséget és

az éjszaka folyamán az állomásnál sikerült a gyilkos káplárt letartóztatni, aki ellenkezés nélkül ment a detektívvel a téparanesnokságra. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a gyilkosságot önvédelemből követte el. Gherman Ilie átszállítja a tomesvári hadbíróshoz.

az éjszaka folyamán az állomásnál sikerült a gyilkos káplárt letartóztatni.

aki ellenkezés nélkül ment a detektívvel a téparanesnokságra. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a gyilkosságot önvédelemből követte el. Gherman Ilie átszállítja a tomesvári hadbíróshoz.

Irodalom és művészet

* **Heti műsor.** Kedd: Nóta vége (operett, új betanulásban, B. bérlet.) Szerda: Szókk az asszony (operett, C. bérlet.) Csütörtök: Böregér (operett, új betanulásban, A. bérlet.) Péntek: román előadás. Szombat délután fél 4 órakor: Mit susog a fehér akác (operett, mérsékelt helyárakkal.) Este: Böregér (operett, B. bérlet.) Vasárnap délután fél 4 órakor: Két lány az uccán (vigjátékpremier, rendezés helyárakkal.) Este: Két lány az uccán (vigjátékújdonlás, C. bérlet.) Hétfő: Két lány az uccán (vigjáték, A. bérlet.) Kedd: Két lány az uccán (vigjáték, B. bérlet.)

* **A budapesti színházak heti műsora.** Budapestről jelentik: A budapesti színházak a heti műsora a következő: **Vigjáték.** Kedd, csütörtök, szombat: Marsall; Egy, kettő, három. Szerda, péntek, vasárnap este, hétfő: Muzsika. Vasárnap délután: Két lány az uccán. — **Magyar Színház.** A vilnai jiddisch-színház vendéjátéka. Kedd: Tewik, der Milchiker. Szerda, csütörtök: Kidusch Haschem. — **Belvárosi Színház.** Kedd, péntek, vasárnap este és hétfő (huszonötöd-ször): Tizonyolcévesek. Szerda, csütörtök, szombat: Egy óra alatt angolul: Jónás, Juci, János. Vasárnap délelőtt: Bazilides Mária da' matinéja. — **Városi Színház.** Kedd, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délután és este: Szókk az asszony. Szerda: Az igéret földie. Csütörtök délután: Hóhéherke (gyermekelőadás.) Szombat délután: Az iglót diákok. — **Király Színház.** Egész héten minden este: Tommy és Tarsa. Vasárnap délután: Diákszerelme. — **Fővárosi Operettszínház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: A nagy hölgy. — **Új Színház.** Egész héten minden este: Égő város. Vasárnap délután: Tűzek az éjszakában. — **Andrássy-utí Színház.** Egész héten minden este: Bajor Gizivel és Rátkai Mártonnal: A házasságszédő; Békeffi konferál; Bárony-Daibukát: Testamentom; Ki fizet ma? (Békeffi, Peti); Egy éneklő bolond százat csinál... (Kökény-Radó); Farkas Imre operettje: Kaszárnyaaristom. — **Terézköruti Színház.** Egész héten minden este: Salamon Béla, Rajna Alice, Boross Géza, Gárdonyi Lajos: Egy ember aki felmászott a Turulra; Az éneklő bolond: A legpehesebb ember: A hölgy a tizenötösből; Skótok; A defekt; A csunya ember stb. stb. — **Royal Orfeum.** Egész héten minden este: Akrobat, oh!; Rivels és társulata; Deliont Boys; Grete Sedlmayer; Johnny Comp.; Mac Wied; Sugár Flóri, Érczkövy, Sárossy, Rolkó stb. stb.

* **Kisértetek.** (Ibsen drámája az aradi színpadon). Előreláthatott érdeklődésmentes körülményben tegnap délután Ibsen is szóhoz jutott az aradi színpadon. A porlepte „Kisértetek“ avult szövegeivel jött elő a nagy-norvég a könyvtárteremből, ahonnan rendszerint akkor kerül elő, amikor a színtársulat a „nehezebb fajsúly“ komoly ápolása iránti törekvésének ígéretét be kívánja váltani. Őszintén szólva ma már az a helyzet, hogy a nézők csak viszonylagosan jelent, a

nívómelés másnemű hiányosságának megnyilvánulása mellett tehát egyáltalában nem lehet értek és így az újdonlásokat en courrant tartó prózaegyüttesnek csaknem céltalan Ibsen irányában a fáradozás. Sőt fölösleges is, mert gyenge nézőtér asszisztált tegnap délután a „Kisértetek“ felelevenítésénél, amely különben nem is tartozott a társulat sikerültebb előadásai közé. **Fekete Irén** lélekeltlenül mimizált Alvingné asszonyába még korértelmezési hiba is csuszott. **Simon László** Oswaldjának szépen felmondott dikciójából sok helyütt hiányzott az az aláfestő és kifejező erő, mely Ibsen mordanivalóinak burkoltságára az első pillanatban rátapintott volna, de kétségtelen mindamellett, hogy **Simon** felfogásában intelligens színész. **Izsáky Margitnak** nem minden hangja őszinte. Két kielégítő figurának: **Földes Mihály** tiszteltesének és **Kallós József** asztalosának mérlegelésénél **Kallósé** volt a sikerültebb **Ibseni** alak.

Te nap: ráadás.

Szombat és vasárnap estére román társulat foglalta el az aradi városi színház helyiségét és természetesen a magyar társulat nem játszhatott ezeken a napokon. Az első nap: szombaton a román társulat: a Teatre de Vest meg is rendezte előadását, tegnap este azonban az utolsó pillanatban bejelentették, hogy egyik főszereplőjük hirtelen betegsége folytán az előadás elmarad, illetve azt mára hétfőre halasztják el. Ismételtük, szombaton és vasárnap vették el a magyar színtársulattól a játszási lehetőséget, vagyis azon a két napon, amikor a társulat kétségtelenül léltentartó jövedelmét bevételezi. A kisebbségi színjátszás mostoha körülményei közepette az ilyen tények nem is szorulnak kommentárra: **Thalia magyar papjaitól egy jó szombat és vasárnap mellé még egy harmadik holt napot csapni — mit jelenthet az a Teatrul de Vestnek? Semmit, de más szempontból nézve mégis jelent valamit: meg nem értést egy olyan kisebbségi színjátszás iránt, amely ezernyi bajjal küzdve, minden lehetőséget föl kell, hogy használjon a boldogulására és amelynek támogatását oly el nem hihető bizonygatással szeretik híresztelni — magasabb körökben,**

A legnagyobb sikerű újdonlás Két lány az uccán Vasárnap d. u. és este a Városi Színházban.

* „Hoffmann mesét“ az aradi iparosmükedvelők előadásában. Különleges művészi élvezetben volt részük azoknak, akik jelen voltak tegnap este az aradi Iparos-Otthon előadásán. Meglepi és dicséretreméltó az a teljesítmény, amit az Iparos-Otthon vezetősége és műkedvelőgárdája végez a kultúra érdekében. A jelen esetben elsősorban Buja Sándor dr. karmestert illeti az elismerés, mert nem kevesebbre vállalkozott, mint műkedvelővel előadni Offenbach „Hoffmann meséi“ című csodaszép és örökbecsű operáját. Ez a vállalkozás teljes mértékben sikerült. Ugy a zenekar, mint az egyes szereplők precízen működtek. A tökéletesen előadott nyitányt a közönség, amely zsufolásig megtöltötte az összes termetet, szünni nem akaró tapsal honorálta. A szereplők közül elsősorban meg kell említenünk Hajdu B. Jánost, aki Lindorf tanácsos szerepét énekelte tiszta, zongé és iskolázott mély baritonján. Széles Pál, aki Nathanielt játszotta, szintén kifogástalan volt. Berkovits Dániel Hoffmann énekelte érzéssel és tudással. Miklós szerepét Berkovits Dánielné, Luther tanácsost Balogh, László és Harmant F. áncsi Tamás énekelte a közönség általános tetszése mellett. Az opera kísérő műsora is megérdemelt sikert aratott. Az operát dr. Buja Sándor dirigálta, akit a közönség sokáig innepelt.

* **Műsoros tea-estély a Gutenberg-Otthonban.** Immár ötödik előadását tartja a Gutenberg műkedvelőkör otthonának kulturtermében. Szombaton este ismét művészi előadást produkáltak. A nyitány elhangzása után a Gutenberg-Dalkör adott elő néhány szép dalt, majd Kékedi Böske szavalt mélyen átértett szavakkal, utána Ruda Juci és Molnár Jenő apacstánca következett, melynek sokat tapsoltak. Gaáli László saját szerzeményű versét szavalt a hatásosan; a „Judás“ című 1 felvonásos munkásdrama címszerepét Kvasznitska M. Géza játszotta rutinosan. Szabó Böske, Bergincz Magdus, Schneider Béla, Szentjobbi László és Trimfa Sándor egészítették ki a kitünően sikerült darabot. A műsor utolsó száma a Gutenberg-Dalkör énekszáma volt. A rendezésért és konferálásért Kvasznitska M. Gézát illeti dicséret. Műsor után tánc volt a hajnali órákig. A legközelebbi estélyt november 23-án rendezik, elsőrendű műsorral.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** Ma, kedden Nóta vége, a magyaros hangulatu Zerkovitz-operettet tüzte műsorra a színház igazgatósága, amelyben egy csoport magyar dal muzsikája szól a közönséghez. Viola Margit, Lendvay Böske, L. Kiss Mariska, Balázs, Ilj. Szendrey, Gyöző az, ahol kell romantikus, ahol kell vidám operettnek kitünő főszereplő. Szerdán Szókk az asszony a színház műsordarabja, a látványosság operettje, a premier ragyogó szereposztásában Viola Margittal a főszerepben. A Böregér csütörtöki nagy-szerű operettje iránt teljesen érthető a várakozás, mert a remek Strauss-operett gyöngye az egykori operett-termésnek, amelyben az igazi zene, az igazi ének-művészet jut szóhoz. A búbjós operettben Viola Margit, Nagy Ancl, Lendvay Böske, Balázs, Jeney, Rudas, Gyöző stb. vesznek részt. A két lány az uccán, a legszebb, a legigazibb életkép, amelyet vigjáték keretben eddig színpadra írtak. Emőd Tamás lírája kezett adott Török Rezső humorának és ebből keletkezett az cselédlány és az uccalány megkapó kis regénye, amely vasárnap kerül először az aradi közönség elé hatalmas kiállításban, briliáns előadásban Szendrey igazgatóval, Izsáky Margittal, Csengery Icával, Homokayval, Simonnal a főszerepekben.

Beszélfilmre készítik elő az aradi mozikat. A most felépült Mossóty-telepi és gáji mozik részére ma vetítógépet rendelt a város. Az intermár bizottság elhatározta, hogy a megrendelésnek tekintetbe veszi a beszélfilm terjedését is és olyan gépet rendel, amelyhez — ha később Aradra is bevonul a beszélfilm — hozzá lehet kapcsolni a beszélgépet. Három ajánlat futott be, amelyek közül a Görz-cég 145.000 lejes ajánlatát fogadták el.

SZORMEBUNDAK legjobb és legolcsóbbak HOFFER PONGRAC

képesített szilcsmesternél
BUDAPEST, IV. Eskü-ut 6. szám (Klotild-palota.)
Erdélybe szállított számos bundám igazolják megbízhatóságomat.
Ugyeljünk a címre!

Gyilkosság miatt letartóztatták Berlin legdivatosabb drámaíróját.

Peter Martin Lampel egy vérbírósági ítélet alapján 1920-ban megölte Köhler nevű katonatársát. — A drámaíró kalandor politikai multja. — 24 óra alatt lett hírneves Lampel. — Kommunista és fajvédő drámaival aratott sikereket. — Az áruló regény.

Lampel ma beismerte, hogy szemtanuja volt a gyilkosságnak

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.)
Berlinnek hosszú idő óta nem volt ilyen szenzációja: a bíróság elrendelte Peter Martin Lampel, a népszerű színpadi szerző és regényíró letartóztatását, mert alaposan gyanúsították azzal, hogy 1920. nyarán Strigau kerületben, Köhlhölle nevezetű „Rittersgut“-on két társával együtt politikai gyilkosságot követett el Fritz Köhler katonatársa ellen, aki állítólag katonai titkokat árult volna el a lengyel köztársaságnak.

Lampel 1920-ban tagja volt az Oberland nevű jobboldali terrorista szervezetnek. Köhler szintén tagja volt az Oberlandnak, azonban megbízhatatlannak tartották és azzal gyanúsították hogy összeköttetésben áll az Oberlanddal ellenséges szervezetekkel.

PETER MARTIN LAMPEL.

Az Oberland vérbírósága Köhlert halálra ítélte és az ítéletet végre is hajtották.

Pár hét múlva a strigau kerület egyik nádasában feloszlott holttestet találtak, amelyről megállapították, hogy Köhlerrel azonos. A gyilkosság ügyében erélyes nyomozás indult meg, de zsákucába jutott, míg most egy névtelen feljelentés érdekes fordulatot adott az ügynek és ennek kapcsán P. M. Lampelt a berlini rendőrség őrizetbe vette, sőt már át szállították a liegnitzi ügyészséghez, ahol felelnie kell a vádra és fölvilágosítást kell adnia a körülményekre, amelyek személyére tereltek a gyanút.

Peter Martin Lampel (polgári néven Friedrich Johann Lampel) másfél esztendővel ezelőtt bukkant föl Berlinben. A művészet „alvilágában“ éledt szerényen, anélkül, hogy a nyilvánosság tudott volna létezéséről. Festegetett. Meglehetősen rossz képeket festett. Épen most egy esztendeje azután hirtelen kirobbant a neve, váratlanul és meglepetésszerűen, 24 óra alatt, szinte egyik napról a másikra. Berlin Süd egy hatodrangu kis színháza, amely hónapokon át üresen állt, a Thalia Theater, egy vasárnap délelőtti matinéra megnyitotta kapuit és bemutatta egy ismeretlen írónak a szindarabját, ismeretlen színészekkel, ismeretlen rendezővel.

A színészeknek, a rendezőnek, a darabnak, a szerzőnek: Peter Martin Lampelnek kirobbanó sikere volt, olyan gyorsan, hogy a darab átkerült a nivósabb Theater in der Königriigerstrasseba, ahol egymásután 250-szer játszotta a „Revolte im Erziehungsheim“-ot. Három hónappal Lampel már az előkelő „Theater am Schiffbauerdamm“-on került színre, második, kommunista izü darabjával „Giftgas über Berlin“ címmel. Ezt azonban már nem lehetett bemutatni a nyilvánosságnak. A berlini kritika megállapította, hogy Lampel második darabja rossz, nagyon rossz. Nem az a hibája, hogy kommunista, hanem az, hogy rossz. Lampel azonban nem kedvetlenítette el a rossz kritika. Gondolt egy merészet és új darabjában a Pennäberben, amely már színre került, vad Szegedről jelentik: Megdöbentő kettős

jobboldali elveket vallott a kommunista szökevények után.

Az év őszén pedig egy regényvel rukkolt elő. A címe ez volt: „Verratene Jungens.“ A regény ideje: 1920. Színhelye: Strigau környéke, a Köhlhölle. Szereplői katonák. Főhőse: egy Wachmeister, aki a regényben meggyilkolja azt a katonapajtását, aki hadi titkokat árul el a lengyeleknek. (Pontosan minden úgy, mint Fritz Köhler meggyilkolása és körülményei.) Amikor a „Verratene Jungens“ megjelent.

a berlini ügyészség névtelen leveleket kapott.

amelyben föl hívják a figyelmet a regényre és a Köhler-féle gyilkosságra. Az ügyészségen elolvasták a regényt. És nyomozni kezdtek P. H. Lampel multja után. Megállapították, hogy 1920-ban őrmester volt, ismerte Köhlert, akinek politikai tevékenységét súlyosan elítélte és a gyilkosság elkövetésének idején Köhlhölleben tartózkodott, ugyanazon a „Rittersgut“-on ahol Köhlert meggyilkolva találták.

A súlyosnak tetsző gyanúok alapján azután két detektív jelent meg Lampelnél, akit épen ágyban találtak és a szó szoros értelmében ágyából ráncigálták ki. Az író letartóztatásával kapcsolatban egyébként a rendőrség még három fiatal embert tartóztatott le. Lampel öt órák hosszat faggatták, a nyolc évvel ezelőtt történt fene-gyilkosság részleteire vonatkozóan.

Az olasz király hatvan éves

Ma ünnepelte Olaszország a király születésnapját.

Rómából jelentik: Az ország ma ünnepelte III. Viktor Emánuel olasz király hatvanadik születésnapját. Olaszország minden városa lobogódiszt öltött erre az alkalomra. A külügyminiszter a Capitoliumban fogadó ebédet adott, amelyen Róma eökelőségei megjelentek. A vatikáni olasz nagykövet utján a pápa üdvözölte a királyt. Rómában tartott katonai díszszemlén a király személyesen részt vett.

III. VIKTOR EMÁNUEL.

Egy szegedi kereskedő-házaspár öngyilkos lett

Wolf Dezső és felesége tragédiája. — Az öreg házaspárt a gazdasági viszonyok ölték meg.

öngyilkosság tartja izgalomban a város lakosságát. Wolf Dezső kereskedő, akit az egész város ismert és becsült, közös elhatározásból feleségével együtt öngyilkosságot követett el.

Wolf Dezső ötven esztendeig volt az Ausenstädter-kéziműáru nagykereskedő cég főhivatalnokja. A gazdasági viszonyok leromlását a cég Wolff Dezsőt nagyobb végkielégítéssel elbocsátotta. Az idős ember ezután divatkereskedést nyitott, ami azonban nagyon rosszul ment.

Tegnap este ő és felesége felvették halotti ruhájukat, a falakból kibontották a gázcsapot és reggelre a takarítónőjük mindkettőjüket

Oszták osztálysorsjáték, 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény!

Számos óriási nyeremény!
Főnyeremény legszerezhetőbb esetben:

20,000.000

(Husz millió Lel)

Jutalom és nyeremények:

12,500.000

7,500.000

2,500.000

2,000.000

1,500.000

stb. Összesen 42.000 nyeremény, több mint

Egynegyed milliárd Lel.

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva!
Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás!

Az összes sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek ára:
egész 1000 Lel, fél 500 Lel, negyed 250 Lel.
A szállítási előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank

Wien I/A, Körntner Str. 43.

A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Rendeljen tehát még ma. Egyszerű posta lap elegendő.

A húszéves 1929. nov. 19-én kezdődnek

Az író állhatatosan tagadja a gyilkosságot s ügyvédje kijelentette, hogy védence naplójával bizonyítani tudja Lampel ártatlanságát.

Ebben a naplóban Lampelnek az Oberland-szervezetben folytatott működése részletesen le van írva, a fene-gyilkosságról azonban szó sincsen.

Az esti órákban jelentik Berlinből: Peter Martin Lampel ma délután a kereszt-kérdések sulya alatt bevallotta, hogy szemtanuja volt Köhler meggyilkolásának, de azt tagadja, hogy abban bármilyen része lett volna. Több tanu azonban igen terhelő vallomást tett ellene. Az egyik tanu látta, hogy Lampel személyesen adta le a halálos lövést Köhlerre.

H I R E K.

Lebontják az aradi „oktogonalak"

A prefektus annakidején nem engedélyezte a Minorita-templom előtt levő két épület emelését.

(Arad, november 11.) Rendkívül érdekes figyet tárgyalt ma a város interimár-bizottsága, amely ma délutáni ülésén elrendelte, hogy a minorita templom előtt levő két kis épületet, az u. n. oktogonalak december 1-ig bontsák le. A határozat előzménye a következők:

A bizottság mai ülésén Lutai Cornel dr. megállapította, hogy a Minorita-templom előtt levő épületeket törvénytelen módon építették fel. A város annakidején jóváhagyta az építkezést. 1923-ban, amikor az engedélyt kiadták, minden határozatot jóváhagyás végett a prefektushoz kellett terjeszteni, aki nemcsak Arad megye, hanem Aradváros prefektusa is volt. *Georgescu János akkori prefektus nem hagyta jóvá az építkezést és amikor az oktogonalak mégis felépítették átírt a városhoz, amely szigorú hangon szólított fel arra, bontassa le az épületet és büntesse meg azt a tisztviselőt, aki az engedélyt kiadta. A prefektusi felszólítás dicsőre az aktákat az irattárba helyezték.* A bérlő, Sandor de Vist Valér nyugalmazott alezredes husz évre kapta meg a jogot, ezer lej évi bérért. Az alezredes felépítette a két épületet, majd később albérletbe adta azokat.

Velesev Géza dr. felszólalásában kijelentette, hogy az épületeket le kell bontani, mert e tekintetben attól, hogy az építkezés törvénytelen volt, városszépészeti és forgalmi szempontból nem állnak megfelelő helyen. Nem engedhető meg — mondotta — hogy a minorita-templom közvetlen közelében korcsma legyen. Botlóc Elek dr. kifejtette, hogy az albérlők jóhiszeműen jártak el, tehát olyan határozatot kell hozni, ami nem sújtja őket is. Hosszu vita után végül elhatározta a bizottság, hogy az épületeket december 1-ig le kell bontani. Míg a városi interimár-bizottság egyik régebbi határozata szerint az egyes döntéseket felelősségre való tekintet nélkül hajtják végre, a leborolás felelősség esetén sem maradhat el.

— **MÉRÉNYLET A BRAZILIAI ELNÖKÉLŐLT ELLEN.** Rio de Janairóból jelentik: A köztársasági elnök legnagyobb ellenfele: dr. Charles Leino nast-Troyen ellen egy gyűlésen merénylet követtek el. Revolverből rá löttek és az elnök elölött életlenül esett össze. Ezt követően nagy kivégzés kezdődött, amelynek 21 súlyos sebesültje van, 250 embert tartóztattak le.

— **A japán császár fogadta Booth tábornok leányát.** Tokióból jelentik: A japán császár ma fogadta Booth tábornoknak, az üdv hadserege elhunyt vezetőjének leányát. Ez az első eset, hogy a japán császár nőt fogadott volna.

— **Eltűnt merénylet Mussolini ellen.** Londonból jelentik: A lapok szerint Mussolini ellen egy hónappal ezelőtt merényletet kíséreltek meg, ami azonban nem sikerült. A merényletet azonban eddig sikerült utokban tartani. A hirt eddig nem erősítették meg.

— **Tanúhallgatások Agoston Zsigmond ügyében.** Ludosan vizsgálóbíró, Agoston Zsigmond, az Andrányi pezsgőgyár cégvezetője ügyében, akit, mint köztudomású, azért tartóztattak le, mert meg akarta zsarolni Burza Cornel vaskereskedőt, ma kiküldte a tanúk részére az idézőt. Ezen a héten fogja kihallgatni a vizsgálóbíró Burza Cornelt, özvegy Burza Simonét és azokat a rendőrszolgálatokat, akik letartóztatták Agostont.

Női télikabátok és bundák
legelőbbi bevásárlási forrása
Piszs Gyula
cég Arad, a színház hátsó bejáratával szemben

— **A PACIFIC-EXPRESS BORZALMAS KATASZTRÓFÁJA.** New-Yorkból jelentik: Az Atlanti-Cincinat vonalon a Pacific-express kicsiklott és eddigi jelentések szerint a katasztrófának ötven halálos és számos súlyosan sérült áldozata van. Közlebbi részletek még hiányoznak.

Kormányt akar buktatni Uzinov rablóbandája.

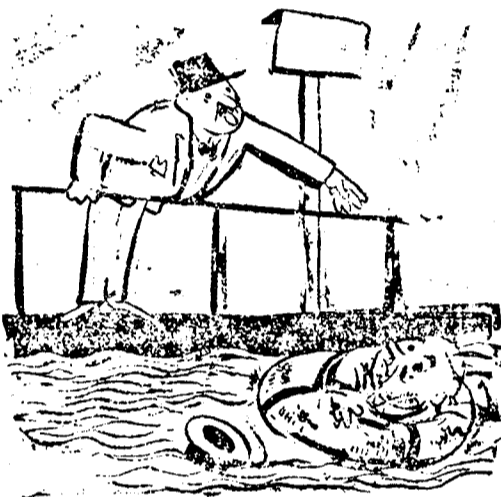
A rablóvezér beszéde a kifosztott gyorsvonat utasaihoz. — A bolgár kormány jegyzékben kéri a Jugoszláviába szökött banda kiadatását.

Szófiából jelentik: A vidáni vonalon elkövetett rablómerényletről a következőket jelentik újabban: A vonatrablók csak keveset zsákmányolhattak, mert az utasok túlnyomórészt parasztok voltak. Az utasok kifosztása után Uzinov bandavezér hosszabb beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy

ők agrárkommunisták és el vannak szánva arra, hogy eltávolítsák a kormányt. Négy levelet adtak ezután át az utasoknak. A levelek a bolgár királyhoz, a kormányhoz, a bolgár néphez és az agrárpárt vezetőségéhez voltak címezve.

Hír szerint a rablók jugoszláv területre menekültek.

— **Megtalálták Radics István preparált szívéét és agyvelejét egy pánccszekrényben.** Zágrábból jelentik: A csödbe jutott Horvát Szövetségi Bank pánccszekrényének kibontása alkalmával érdekes leletet találtak. Urnába betéve a pánccszekrényben volt Radics István preparált agyveleje és szíve. Az urnát tartalmával átadták Radics utódjának, Macseknek.

ELZOTT ELŐVIGYÁZAT.

— **Megbolondult maga, hogy egy kalap miatt veszélynek teszi ki életét?**

— **Tudja: attól féltem, hogy megfázom, ha kalap nélkül járok.**

— **Követője akadt a hűvösvölgyi öngyilkosnak.** Budapestről jelentik: Teichner Ella 24 éves újpesti ismert urleány ma levelet írt a rendőrséghez, amiben bejelenti, hogy megvált az élettől és tettét épen úgy fogja végrehajtani, mint azt Senerics Mária tette, aki petróleummal leöntötte és azután meggyújtotta magát. A rendőrség a levél vétele után azonnal megindította a vizsgálatot. Megállapították, hogy a fiatal urleány tényleg eltűnt hazulról. Most a Hűvösvölgy környékén keresik, mert levelében azt írta, hogy ott követi el a borzalmas öngyilkosságát.

— **Pardon... tévedés.** Londonból jelentik: A new-yorki akadémia 500 dollárral kitüntette Wicknison futurista festő egy képét. Amikor a zsüri már meghozta a határozatot és azt kihirdette, csak akkor vette észre a hivatalos fényképész, hogy a kép megfordítva lógott a falon.

— **Megkezdődik a vizsgálat Rohan Demeter dr. bűnügyében.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a csödbejutott Palcu Lázár pankotai nagykereskedő és összes hitelezői nevében dr. Hoffmann Lajos és dr. Sarkady Dénes ügyvédek bűnvádi feljelentést tettek az aradi ügyészségen dr. Rohan Demeter világi ügyvéd ellen, akit közben a törvényszék elmozdított a csödtömeggondnoki tisztségtől. A feljelentők különböző visszaélések, sikkasztás, hűtlen kezelés, hamis tanúzásra való rábírás, hamis eskü, okmányhamisítás elkövetésével vádolják Rohan dr.-t. Ludosan vizsgálóbírókban a nagy feltűnést keltett ügyben ezen a héten kezd meg a vizsgálatot és ki fogja hallgatni dr. Rohan Demetert, valamint az összes tanúkat, kikre a feljelentők hivatkoznak.

Szófiából jelentik: Uzinov rablóbandája mint a nyomozás megállapította, a szófia gyorsvonat kirablása után átszökött Jugoszláviába.

A bolgár kormány jegyzékben intézett a jugoszláv kormányhoz a rablóbanda kiadatása tárgyában.

A bolgár miniszterelnök a holnapi ülésén az interpellációkra adott válaszában foglalkozik a rablóbanda rémtetteivel s a Jugoszláviához intézett jegyzékkel.

**Bámulatba ejtő csipkék
Kell és Krausz nál.**

— **Házasság.** Menczer Márton aradi háztulajdonos és Menczer Gizella urleány e hó 10-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dózs Vera és Illés János házasságot kötöttek.

— **Kétezer taxi-sofőr sztrájkol Londonban.** Londonból jelentik: Kétezer autbusz-sofőr ma sztrájkba lépett és a sztrájk következtében London tizenhét utvonalaán megszűnt a forgalom. A sztrájk oka az, hogy a sofőrök egyrésze kilépett a szakszervezetből és külön szervezetet alakítottak. A szakszervezet követelte ezeknek elbocsátását. A sztrájkot nem előzték meg békletítő tárgyalások.

— **Halálozás.** Christian Géza nyolc éves fiúcska ma reggel fél kilenc órakor, rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunyt gyermeket szülei, Christian Jenő és neje, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése 12-én délután négy órakor lesz az ujaradi temető halottascarnokából.

— **Elfogtak egy aradi betörőt Clujon.** Körük belül két hónappal ezelőtt történt, annak idején meg is irtuk, hogy ismeretlen egyén álkuccsal behatolt Aleman Dragol aradi vámos Strada Spiru Gheorghe (Akác-ucca) 18. szám alatti lakásába és onnan 56—60.000 lej értékben ruhaneműt lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást és ennek alapján a gyanu Szabó Károly notárius betörőre hárult, aki azonban megnevezte, hogy a rendőrség érdeklődni kezd utána és Kolozsvár felé vetet utját. A rendőrségnek tudomására jutott Szabó menekülése és értesítette a cluj rendőrséget, hogy tartóztassa le Szabót. A kolozsvári rendőrség most értesítette az aradit, hogy a megadott adatok alapján sikerült elfogni Szabót, de egyelőre nem kísérik át Aradra, mert erős a gyanu, hogy Szabó Clujon sem volt tétlen.

— **Gyógyszer helyett marólugot ivott.** Sulyos szerencsétlenség történt szombaton este az aradmegyei Vadász községben. Balla Mária tizenhárom éves leány véletlenségből gyógyszer helyett lugkőoldatot ivott. A szerencsétlen leánynak belső szerveit összegegette a maró folyadék és ma délelőtt jelentették az aradi ügyészségnek, hogy rettenetes kínok között kiszenvedett. A szerencsétlenség ügyében az aradi ügyészség elrendelte a nyomozást.

— **Lelepleztek Prágában egy gyermekkereskedőt.** Prágából jelentik: A rendőrség ma letartóztatott egy Novy Róza nevű nőt, aki esztendő óta gyermekkereskedéssel foglalkozik. Közel száz gyermeket vett ki gondozás végett a gyermekmenhelyből és eladta őket gyermektelen házaspároknak. A gyermekek közül többen meghaltak, de az asszony tovább szedte értük a gondozási díjat és kölcsönként gyermekekkel igazolta, hogy joga van a gondozási díj szedésére. Kiderült, hogy gyermekrablásért már két évig ült börtönben Novy Róza.

— **Öngyilkos öregasszony.** Petrisor községben Tudor Mária hetvenkét éves asszony, öngyilkossági szándékból a Marosba vetette magát. A község csendőrsége ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy az asszony holttestét a halászkok kifogták a Marosból. Öngyilkosságának okát nem tudják.

LEGUJABB.

Agyonlőtték a trieszti rendőrfőnököt.

Egy rendőrtiszt szóváltás közben megölte felebarátságát.

Triesztből jelentik: Az egész várost izgalomba ejtette ma délután az a rettenetes eset, amely a rendőrfőnökségen játszódott le. Egy rendőrtiszt szóváltás hevében két revolverlövessel agyonlőtté Trieszt rendőrfőnökét. A rendőrtiszt Sz-

cihából származik, ahonnan nemrég helyezték Triesztbe. Hír szerint a rendőrtiszt és főnök között egy az utóbbi által kiadott rendelet következtében már néhány nappal ezelőtt is súlyos differenciák támadtak.

Fascista vezérek halálos autókatasztrófája

Ferrari olasz sajtófőnök és három társa az autóval együtt a folyóba zuhant és szörnyethalt.

Rómából jelentik: A róma-rieti országon borzalmas autókatasztrófa történt, amelynek négy halálos áldozata van és mindnyájan a fascista-párt vezető tagjai voltak. Ferrari a fascista-párt sajtófőnöke, Keller pilótafőhadnagy, Solina kapitány és egy hadapród automobilon indultak el Rómából Rietbe, hogy

részt vegyenek az ott megtartandó zászlószentelési ünnepségeken.

Az autót Ferrari vezette, aki a legnagyobb sebességre állította be a motort. A kocsit neki ment egy kilométerkönek és belefordult az út mentén haladó folyóba. Mindnyájukat holtan vették ki a vízből. Az autókatasztrófa az egész országban nagy megröbbenést keltett.

— A kocsikerekei alá került egy pécskai asszony. Pécskáról jelentik: Mester Mátyásné pécskai asszony kocsin cukorrépat szállított haza földjéről. A községben a lovak egy száguldó autótól megijedtek, elragadták a kocsit és az asszony nem tudta megfékezni. Közben megcsuszott a répán, a lovak közé esett, amelyek összetaposták és ezenkívül a nehéz szekér kereke is átment mellkasán és gyomrán. A szerencsétlenül járt asszonyt azonnal segélyben részesítették, belső sérülései azonban oly súlyosak, hogy életben maradásához kevés a remény. Az autó, a melytől a lovak megbokrosodtak, oly gyorsan eltűnt, hogy számát sem lehetett megállapítani.

— Vizsgálati fogságban marad Kovács György végrehajtó. Az aradi törvényszék vádtaácsa Orezeanu elnöke alatt, ma foglalkozott Kovács György aradi végrehajtó szabadlábrahelyezési kérelmével. A vádtaács a kérvényt elutasította és a sikkasztás miatt letartóztatott végrehajtó vizsgálati fogságát további harminc nappal meghosszabbította.

— Dr. Páll Gábor előadása a békenapról. Dr. Páll Gábor teozofiai titkár már többször tartott előadást Aradon s minden alkalommal intelligens és nagyszámú hallgatóságot vonzott előadásának híre. Vasárnap a Iosif Vulcan uccai fiúiskola díszterme telt meg előadásának alkalmával, amelynek keretében a nemzetközi békenapról beszélt. E napot nyugaton ma, november 11-én tartják meg, amikor két percig megállítják a munkát minden helyen, hogy a békevágyat ezzel is kifejezésre juttassák. Dr. Páll Gábor ezután kifejtette, hogy a folyton erősödő mozgalom támogatói hasznos segítői a jóra, a békére törekvő emberi irányzatnak. Nagyszámú közönsége feszült érdeklődéssel és nagy tetszéssel kísérte az előadást.

— Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek és állandó fejfájásban szenvedők ne használjanak mást, mint a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikör-t, mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését, kitűnő étvágyat idéz elő, a test megerősödik és súlyban gyarapodik. A legjobb erősítő- és hizlaló szer. A vérszegény, sápadt gyermekeket meghizlalja. Vérszegény nőknél a görcsös fájdalmakat szünteti. Kiváló orvosi szaktekintélyek javasolják, egy fél literes üveg ára 110 lej. Készíti dr. Földes gyógyszerháza és vegyészeti laboratóriuma, Arad, Strada Eminescu 21. Egy kúrára 6 üveg szükséges.

— Dr. Kállai szemorvos rendelőjét Strada Horia (volt Széchenyi-ucca) No. 4. alá helyezte át.

— Egy sorsiegy, mely a Fritz Dörge banktól ered, örömet jelent, Wien, Kärntner-strasse 43. sz.

Tűzoltósági verseny Aradon

A verseny győztesei: I. Astra-gyár, II. Kísszentmihály, III. Aradi önkéntes tűzoltók.

(Arad, november 11.) Aradváros és Arad megye Tűzoltó Szövetsége vasárnap tartotta meg a városi tűzoltólaktanya tágas és megfelelő gyakorlati objektumokkal bíró udvarán az évi vándordíj versenyt, melyen szépszámú közönség vett részt. Ott láttuk a megye és a város társadalmának számos vezető férfiát.

Szép látványt nyújtott, amikor mintegy háromszáz tűzoltó felsorakozott és Prohászka János ujaradi járási tűzrendészeti felügyelő jelentést tett a zsűrinek a résztvevők számáról.

Nyerészkedéssel vádolják II. Vilmos excsászárt.

A Morgenpost szerint az excsászár üzleti összeköttetésben állott a Krupp-céggel és arra kötelezte a hadsereget, hogy a hadiállományt a gyártól szerezzék be.

II. Vilmos sajtóperért indított a Morgenpost főszerkesztője ellen.

Berlinből jelentik: A Morgenpost vasárnapi számában „A német császár üzlete” cím alatt cikket közölt, amelyben azt állítja, hogy Vilmos császár annak idején üzleti összeköttetésben állott a Krupp-céggel és arra kötelezte a német hadsereget, hogy összes felszereléseit a cégtől szerezzék be. Dacára annak, hogy jól tudta, miszerint a Krupp-cégnek sokkal silányabb gyarmányai voltak, mint a többi gyárnak. Ezzel — írja a lap — a császár a legsúlyosabb hazaárulást követte el és sok ártatlan német katona halálát okozta.

II. Vilmos, aki eddig nem vett tudomást az ellene írt támadásokról, megbízta B. Bloch berlini ügyvédet, hogy indítson sajtóperet a Morgenpost főszerkesztője ellen.

Eletveszélyes fenyegetés miatt feljelentettek egy aradi uriaszonyt.

Harcos botránny az arad-temesvári vonaton. — Staitiu aradi főmérnök válójában levő felesége a férje enies szerint revolverrel támadt a vengai dr. Romanovnéra. — Az aradi ügyészségben megindult az eljárás.

(Arad, november 11.) Érdekes feljelentés érkezett ma az aradi büntetőjársírószághoz. Özvegy dr. Romanov Péterné született Szűcs Vilma ismert vengai uriaszony büntető feljelentést tett rágalmazás, becsületsértés és életveszélyes fenyegetés miatt Staitiu Jánosné született Ianciu Erzsébet aradi urhölgy ellen. A feljelentésre az a kínos botránny szolgáltatott okot, ami október 19-én a temesvári vonaton és az aradi állomáson játszódott le a két hölgy között. Staitiuné tudvalevőleg válófélben van férjétől, Staitiu aradi vasuti főmérnöktől, aki Romanovné vengai malmának a bérloje.

A feljelentés szerint Romanovné Vengáról Nagyszebenbe akar utazni, az állomáson a vonat egyik ablakában meglátta Staitiunét, aki amikor észrevette a vengai uriaszonyt, reprodukálhatatlan kifejezéseket kiáltott feléje. Romanovné a súlyosan sértő szavak hallatára le-

A versenyre a következő tűzoltó testületek neveztek be: aradi, Ineu (borosjenői), radnai, sfántanal (ujszennannai), glogovai (glogováci) önkéntes tűzoltó karok, valamint az aradi astra-gyári és a páncotai (pankotai) butorgyári tűzoltók. Sorshúzás után kezdetét vette az érdekes verseny. Minden csapat vezényelője zárt borítékban kapta meg a feladatot, melyet öt percen belül megoldania kellett. Valamennyi feladatot Záray Jenő vármegyei tűzrendészeti felügyelő állította össze s az egész versenyt nagy szaktudással irányította. Jelképesen volt szoba, pince, padlás, raktár, istálló, tűz, egyik testület támadást, a másik védelmet mutatott be szabadon választott fecskendővel, megfelelő számú tömlőkkel és megfelelő helyről való vízszerezéssel.

A verseny befejeztével a városi tűzoltók horoglétra iskola-mászást, míg az astra-gyári tűzoltók mozdonyfecskendővel gyorszerelést mutattak be. Mindkét gyakorlat igen tetszetős volt.

Déli egy órakor a Fehér Kereszt-étteremben szakteritikes bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el, majd Záray Jenő felügyelő lelkes beszédet intézett a tűzoltókhoz, kitartó munkára ösztönözve őket, majd kihirdette a zsűri ítéletét, mely szerint I. díjat az astra-gyári csoport (vezényelte Haller Imre alparancsnok), a II. díjat a sármicoulai (kísszentmihályi) tűzoltóság (vezényelte Prohászka János parancsnok) és a III. díjat az aradi önkéntes tűzoltók (vezényelte Toma Lajos őrmester) nyerték.

A legelőgásabb cipők mérték után legfinomabb kivitelben WEISZ mintacipészetében Strada Bran-coviol (Lázár Vilmos-ucca) 1. készílik.

akart mondani az utazásról, később azonban Baba József vengai jegyző tanácsára egy harmadosztályú kocsira szállott fel. Amikor a vonat elindult, Staitiuné Romanovné keresésére indult. Végigjárta az egész vonatot, amíg végül megtalálta Romanovné, akit ismét súlyosan sértő szavakkal inzultált.

A harmadik botránny az aradi állomáson mintegy 2-300 főnyi közönség előtt történt — mondja a feljelentés — amikor Staitiuné újra odarohant Romanovnéhoz,

revolvert rántott elő és megfenyegette, hogy le fogja löni, vagy pedig viriollal önti szembe.

A feljelentés a következő tanukat nevezte meg: Baba József vengai jegyző, Marcovicu Pál pénzügyi főtisztviselő, Enyedi József tisztviselő, dr. Romanov Floris vengai ügyvéd, Barbet Sándor, Manea Simicar és Szidon Gyula vasutasok, valamint Schwartz Elemér temesvári sergent. A feljelentés alapján az eljárás megindult.

SPORT.

A Ferencváros mesteri játék után győzött az Ujpest felett.

A Ferencváros páratlanul izgalmas és remek küzdelemben 2:1-re győzte le az Ujpestet és elfoglalta a bajnoki lista első helyét. — A Hungária gólképtelen új csatársorával nem tudta legyőzni a szerencsés Kispestet.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirati jelentése.) A nagy csata eldőlt. A Ferencváros páratlanul izgalmas küzdelemben 2:1-re győzte — tegyük mindjárt hozzá: megérdemelten — az Ujpestet és végre elfoglalta a bajnoki lista első helyét, ahonnan már aligha fog leszorulni. Két egymáshoz méltó ellenfél mérte össze erejét olyan lendületes, nívós, a futballjáték minden szépségével gyönyörködtető összecsapásban, amely behízenyította, hogy a magyar labdarugást méltóan illetti meg az elsőség a kontinens futball-nemzetei sorában. Ennek a ragyogó küzdelemnek nincs vesztese: csak győztese: a magyar futball-sport, amely büszke lehet világviszonyatban is kitünő csapataira. Sajnos, a Hungária pillanatnyilag nem bírja a Ferencváros és az Ujpest nagyszerű iramát, Kalmár nélkül úgy visszaesett a csapat, hogy még a Kispesttel szemben is 1:1-es döntetlennel kellett megelégednie. A csatársor új belső triója teljesen csődöt mondott. A nyolcadik bajnoki forduló az „döntetlenek” napja volt. Csak a Ferencváros győzött — és ezúttal először — a Pécs-Baranya, amely 3:0-ás győzelmével a Nemzetit szorította az utolsó helyre. Beszámolónk:

Ferencváros—Ujpest 2:1 (0:0.) A Közép-európai Kupa hőse, Ujpest csapata alul maradt a Ferencvárossal vívott nagy küzdelemben, amely óriási iramban folyt le. Az eredmény érdekesebben alakult ki. Az első félidőben a Ferencváros mutatkozott jobbnak, de gólt a sok helyzet ellenére, egyik csapatnak sem sikerült szereznie. A második félidő első felében a lelkes upestiek megszerzték a vezető gólt és ekkor percekig olyan volt a helyzet, hogy az upesti győzelem nem marad el. Ekkor azonban kiegyenlített a Ferencváros és most már mindenki az 1:1-es eredményre nyugodott bele. A meccs végén azonban Magyar bíró Fogl III-at és Turait kiállította, ami az Ujpestet sújtotta jobban, mert védelme oszlopát veszítette el. Két perccel a befejezés előtt sikerült a Ferencvárosnak a győzelmet és talán a bajnokságot jelentő gólt belőnie. A mezőnyben Ferencváros játszott a technikásabb futballt, az Ujpest viszont lendületesebb volt. A Ferencváros győzelmével sokkal értékesebb, mivel a jól összedolgozott Ujpestet saját pályáján verte meg, azonkívül nélkülözte Amselt és Takács II. is sérülten állt ki.

Goalsorrend: Goálnélküli félidő után a II. félidőben a 21. percben Mészáros kiszökteti P. Szabót, aki lefut és bár hátulról erősen nyomják, mégis megszerzi a vezető gólt: (0:1.) Az iram mind hevesebb lesz és mindkét kapu egyformán forog veszélyben. A 31. percben ferencvárosi támadó-akció alakul ki és Turay—Táncos—Takács közös akciójából utóbbi révén megszületik a Ferencváros kiegyenlítő gólja. A Ferencváros most már győzelmre megy! A 35. percben Fogl szabálytalanul szereli Turayt és a két játékos összeszólalkozik. A bíró mind a kettőt kiállítja. Ujpest most már csak egy pont megmentésére törekszik. Nem sikerül. Egészen váratlanul következett be a vereség. Az utolsóelőtti percben Takács kiszökteti Táncost, aki centerez. Acht veti magát a labdára, de hibásan: a labda Szedlacekhez kerül, aki azt berugja. Az upesti csapat teljesen letörve áll fel az újakezdéshez. A meccs elveszett.

III. Ker. TVAC—Bocskay 0:0. A Ferencváros—Ujpest mérkőzés előtt találkozott a két csapat, mely küzdelem az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. **Hungária—Kispest 1:1 (1:0).** A szeszélyes bajnokcsapat és a lelkes Kispest együttes találkozása a Hungária főlényének dacára reális döntetlennel végződött. Az első félidő nagyobb részt a Hungáriát találja frontban, a 32. percben Titkos szabadrugását Dénes kiüti és Bihámi két lépésről góbra továbbítja. Helycsere után Kispest továbbra is védekezik. A 40. percben pedig Dudás szabadrugását Ujvári kiejti és Sen-

kei II. közelről kiegyenlít. **Budai-Harhárom—Attila 0:0.** Az Attila lelkes játékával megérdemelt pontot szerzett a Budai Harháromtól. — **Somogy—Bástya 1:1 (1:1).** A Kaposvárott eldöntésre került mérkőzésen a Bástvának félsikerrel kellett megelégednie. Góllövők Jakube, illetve Körösi. **Pécs-Baranya—Nemzeti 3:0 (0:0).** Az utolsó helyen kullogó Nemzeti meglepetésre, de megérdemelt vereséget szenvedett Pécssett a jó formában levő Pécs-Baranyától. Kautzki, Ölvedi és Tritz a gólszerzők.

A bajnoki tabella a vasárnapi meccsek után így alakul: 1. Ferencváros 13 pont (25—4); 2. Ujpest 13 pont (22—9); 3. B. Harhárom 9 pont (14—4); 4. Hungária 9 pont (19—13); 5. III. ker. FC 9 pont (13—16); 6. Bástya 8 pont (17—18); 7. Bocskay 7 pont (11—16); 8. Somogy 6 pont (7—18); 9. Kispest 6 pont (8—8); 10. Attila 5 pont (8—15); 11. P. Baranya 5 pont (7—15); 12. Nemzeti 4 pont (5—15.)

Pontvesztés nélkül az AAC lett az őszi forduló bajnoka.

Az AAC megnyerte utolsó bajnoki meccsét is. Az ATE döntetlenje a Vointa-Victoriával. Az Olympia veresége Simerián. Vivőverseny Aradon.

(Arad, november 11.) Az AAC és a Gloria-CFR befejezték az őszi fordulót. Az AAC veretlenül, pontvesztés nélkül zárt, a Gloria-CFR 5 ponttal áll mögötte a második helyen, de még igen könnyen megelőzheti az AMTE is, tekintettel arra, hogy egy mérkőzés hátránnyal is csak eggyel kevesebb ponttal foglalja el a harmadik helyet. A bajnokság jelen fordulójának egy meglepetése van: az eddig pont nélkül állott Vointa-Victoria döntetlenje az ATE-val. Beszámolónk:

Gloria-CFR—Hakoah 5:0 (4:0.) A Hakoah annak rendje és módja szerint beszédte a gólzáporát, a II. félidőben azonban igen szépen tartotta magát. Cosma, Igna, Faur és Bali az I. félidő gólszerzői a II. félidőben Marianuti beállítja a végeredményt.

AAC—Tricolor 3:1 (1:0). Az AAC nem fekiadt bele túlságosan a játékba és ezt mutatja a gyenge gólarányú győzelme, a Tricolor gyenge, széthulló játékával még így sem tudott komoly ellenfél lenni. Gencsy, Auer, Puskás, azaz Valisthy (11-ből) a mérkőzés gólszerzői.

ATE—Vointa-Victoria 2:2 (0:0). A nap meglepetése kétségtelenül a Vointa-Victoria pontszerzése. Az ATE tartalékos csapata nem tudott megbirkózni a Vointa-Victoria felfejlődött legénységével és ezzel indokolható a döntetlen. Vasvári, Vidák révén jut az ATE, Botos, Clonda révén a Vointa-Victoria a gólokhoz.

Simeria-CFR—Olympia 2:1 (1:0). Nem nagy nívójú játék, amelyen a szerencsésebb csapat győzött Szabó III. és IV. góljaival. Nagy érdeme az Olympia gólja.

O Vivőverseny Aradon. Pellegrini Virgil vivőmester harmadik házi vivőversenyét rendezte, mely a következő eredményekkel zárult: 1. Winternitz István 3 győzelem, 2. Weinberger István 1 győzelem, 3. Condoreteanu Florea 1 győzelem. Hármass holtverseny után eldöntve. — Az egyes assautok eredményei: Stern—Weinberger 5:3, Winternitz—Condoreteanu 5:3, Winternitz—Weinberger 5:4, Condoreteanu—Stern 5:4, Winternitz—Stern 5:2. Winternitz tehát veretlenül 3 győzelmel első, míg a másik három versenyző 1—1 győzelmel holtversenyben második. A második helyért való küzdelem assautjainak eredményei a következők: Weinberger—Condoreteanu 5:3, Weinberger—Stern 5:4, Condoreteanu—Stern 5—3.

Minden napra másik könyvet
Ad a LÖBL kölcsönkönyvtár,
Hogyha havi negyven lejjel
Olvasói közé beáll.

A BERLINI HAT NAPOS FUTÁS GYŐZTESE.

A 22. berlini hat napos futóverseny most ért véget és annak győztesei Dora (balról) és Macinsky (jobbról) lettek.

Inkadrálni fogják a városi tisztviselőket is.

Nemlétező szabályrendelet alapján állapították meg a gépiüzemi tisztviselők fizetését.

(Arad, november 11.) A város interimár-bizottsága ma délutáni ülésén folytatta arra irányuló munkáját, hogy a városi gépiüzemek eddigi, meglehetősen zavaros helyzetét tisztázza. Lutai Cornel dr. elsősorban beszámolt arról, hogy a munkaügyi felügyelőség mellett működő egyeztető bíróság — mint megírtuk — elutasította a gépiüzemi tisztviselőknek a tantámjuk ügyében beadott keresetét. Ezután a gépiüzemek régi, még a magyar rezsim alatt készített szabályrendeletét vették tárgyalás alá. Ezen szabályrendelet szerint utalták ki a gépiüzemi tisztviselők fizetését és ezért nagy meglepetést keltett, amikor ma megállapítást nyert, hogy a szabályrendelet nincsen érvényben, sőt sohasem volt, mert annak idején a magyar belügyminisztérium nem hagyta jóvá.

A gépiüzemi tisztviselők helyzetét tehát a mai napig egy nemlétező szabályrendelet szabályozta.

Kimondotta az interimár-bizottság, hogy ez a szabályrendelet semmis.

Lutai dr. elnök ezután beszámolt arról, hogy a városi számvevőség felülvizsgálta a fizetési listákat és megállapította, hogy egyes tisztviselők többet kapnak, mint amennyi jár nekik, mások viszont kevesebbet. Kérte a bizottságot, delegáljon ennek a kérdésnek a felülvizsgálására egy albizottságot és amennyiben megállapítást nyer, hogy valaki hibás az ügyben, vonják az illetőt felelősségre. A bizottság elnöke Lutai Cornel dr. lett, tagjai: Velcsy Géza dr. helyettes elnök, Dunca Károly városi főszámvevő, Berzován János a pénzügyi szolgálat főnöke, valamint dr. Jegessy Károly városi főügyész. Ez a bizottság inkadrálni fogja a gépiüzemi tisztviselőket, ugyanolyan módon, mint ahogy a városnál történik: Ezzel kapcsolatban az elnök bejelentette azt is, hogy

1930. január 1-ig inkadrálni fogják képesítésük szerint a városi tisztviselőket.

Végül bejelentette az elnök, hogy a minisztérium elutasította Taugner Henrik gépiüzemi mérnök felebbezését, amelyet ama interimár-bizottsági határozat ellen adott be, amely április 1-ére felmondotta állását. Taugner helyét egyelőre nem töltik be.

Elsőrendű anyag!

Női télikabátok

a legutolsó divat szerint kaphatók:

MENCZER confectio

Aradon, volt Boros Béni-tér 40. sz.

Saját nagy műhely! Kitűnő szabás!

KÖZGAZDASÁG.

Az adózók gerinces embert delegáljanak a kivető bizottságba.

Ezentul nem sorshuzás utján történik a delegálás. — Elmarad a karácsonyra tervezett kirakatverseny. — Az alkalmazottak adóhátraléka és a munkaadó. — Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnapi gyűlése.

(Arad, november 11.) Vasárnap délelőtt az Aradi Kereskedelmi Testület népes gyűlést tartott a kereskedelmi és iparkamara nagyteremében. A gyűlést Domán Sándor elnök nyitotta meg, aki tartalmas beszédben ismertette az általános gazdasági helyzetet, majd bejelentette, hogy a Kereskedelmi Testület 100.000 lejes alapítványhoz jutott, amelyet néhai Szabó Albert örökösei tettek, azzal a meghagyással, hogy annak kamataiból évente egy-egy rászoruló kereskedő, avagy kereskedelmi alkalmazott kapjon segélyt.

Dr. Szöllősi Zsigmond főtákar, az aradi kereskedelmi internátus székházának eladása ügyében tett lépésekről számolt be, majd Ordelt László és Glésinger Győző hozzászólása után elhatározta a gyűlés, hogy a karácsonyra tervezett kirakatversenyt későbbi időpontban tartja meg és erre a célra 10.000 lejt szavazott meg. Dr. Szöllősi Zsigmond ezután az adókövetések hibáiról tartott előadást és rámutatott arra, hogy a mai rossz gazdasági viszonyok között sokszáz kereskedő kénysszeregyezséget és jut csödbe, de ennek ellenére egyre emelkedik az elviselhetetlen adókat. Indítványozta, hogy a testület a szövetség útján írjon fel a kormányhoz, hogy ha már nem szállítják az adót, az idej kivételeknél nem emelhessek fel azt és hogy a pénzügyminiszterium ilyen értelemben utasítsa az adókövetőket. Javasolta, kérje fel a testület a kamarát, hogy amikor kiküldi a delegátusát az adókövető-bizottságba, jól válassza azt meg, gerinces embert küldjön ki, akit tanítsanak ki a kötelesegeire és jogaira.

Falus Lajos dr. kamarai titkár bejelentette, hogy eddig a kamara sorshuzás utján küldött ki delegátust, ezentul azonban személy szerint fogják azt választani és hetenként mást és mást fognak delegálni, mert nem várható el egyetlen kereskedőtől sem, hogy hónapokon keresztül elhanyagolva üzletét, a bizottság munkájában vegyen részt.

Deutsch Andor elmondotta, hogy ha gerinces embert küld ki a kamara, akkor bizonyára nem úgy történik minden a kivető-bizottságokban, ahogy azt a kincstári képviselő akarja. Adler Andor törvényellenesnek minősítette, hogy a kincstár képviselője elnökölt eddig az üléseken. A kincstári megbízott csakis mint referens vehet részt az üléseken, végül az elnök Domán Sándor bejelentette, hogy e sérelmek orvoslását a szövetség útján fogják sürgetni.

Deutsch Andor elpanaszolta, hogy nemrég rendezet érkezett a pénzügyigazgatóságtól a kereskedőkhöz, amely szerint mindaddig nem adhatják ki alkalmazottaik fizetését, amíg nem igazolták, hogy nincsenek semmiféle adóhátralékban. Ezt a rendelkezést abszurdnak és nevelésnek találja s kéri, hogy tegyen intézkedést a testület annak visszavonására.

Falus Lajos dr. kamarai titkár közli, hogy ebben a kérdésben a kamara már eljár, kiderült, hogy egy hivatalnok tulbuzgóságáról volt csupán szó, de azt maga a pénzügyigazgató is elvetendőnek tartotta. Néhány kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

A gabonakereskedelem negyedévi mérlege.

Az 1929-es gazdasági év első negyede lezajlott. Az egész világ nagy buzatermése és különösen Amerika nagy kínálata, az évek óta nem létezett alacsony árnyóvot állandósította. Ez az alacsony árnyóv a gazdaközönségre katasztrófális állapotokat idézett elő, de az ezévi hozam igen gyenge minősége kárt jelentett a kereskedőkre is. A zab és árpa szintén a legalacsonyabb árban van piacon, egyedül az új tengeri tartja még eléggé jól az árát.

Az üzletmenet gabonaneműekben általában igen vontatott. Kijátás sincs az árak emelkedésére. A kereslet a lisztelben a legminimálisabb. Barna lisztek ezidőszert csaknem elhelyezhetetlenek, ugyanígy a korpa és más mellékcikkok. A liszt piac nagy kibitelezése, a kalkuláció labilitása erős és nagy küzdelem elé állítja a malomipart. Erősen hozzájárult ez idej kampány ellaposodásához a tőzsdéi bíráskodás eltörlése, mely létalapjában ringatta meg a román gabona- és terménykereskedelmet, mert az üzletezésben hiányozván a jogbiztonság, a vállalkozási kedv is a minimumra redukálódott.

Más cikkekben is a helyzet egészen analóg a fentiekben elmondottakkal, így here- és lucernamag, cirokmag, széna, száma, malomhulladék, mindennemű takarmánycikk értékesítése a legnagyobb nehézségek elé állítja a közvetítő kereskedelmet és a gazdáknak alig biztosít olyan árát, mely a termelői költségeket fedezhetné. Kivétel a bab képez, melyben nagyobb külföldi kereslet mutatkozott és így annak ára már csaknem elérte a múlt évi inszges árnyóvot, mikor csaknem semmi termés nem volt. A fő oka az, hogy a szép időjárás következtében folyt gazdasági munkálatok miatt a kukorica piacra hozatala alaposan elkészt s ennek ellenében a kontremin eladók, a terminusok közeledtével siettek beszerzéseikkel és nagy árat fizettek anélkül azonban, hogy ezzel mód lett volna az árut kihozni. Rengeteg áru fekszik a termelőknél kibontatlanul és a lát-

szat az, hogy az árak már kezdenek alaposan lemerzsolódni. Valószínű, hogy a babban a gazdák úgy járnak majd, mint tavaly a tengerivel; magasabb árakra spekulálnak s a nagyobb és erősebb kínálat alapos árcsökkenést fog előidézni, mert a külföld szükségletének jórészt már fedezte s különben is inkább vásárol már lengyel, vagy jugó árut. A dió-üzlet viszont csaknem teljesen elvesztette ezévi jelentőségét, részben mert kevés az áru, s részben mert a kereslet is egészen minimális. A francia termék ugyanis kitűnő s a külföld ott fedezte ezévi szükségletét.

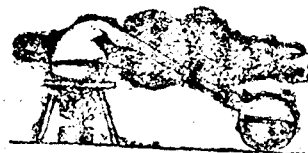
Az elmondottakat összevéve tehát a közeljövő üzletkörét előreláthatólag főleg a tengeri elhelyezése fogja képezni, melyből nagy mennyiséget adtak már előre el a külföldnek, sőt folynak is még a vásárlások s minden bizonyos, hogy a szükséglet meg is fog maradni.

S. J.

— A CFR vagonrendelése az aradi Astragyárban. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága hosszabb idő óta folyt tárgyalásokat az aradi Astra-gyárral, vasuti vagongyártások tárgyában. A tárgyalások már annyira előrehaladt stádiumban vannak, hogy a szerződés aláírása november 15-én meg fog történni, az 1930. évi kampányban szállítandó személy- és tehervaggonokra vonatkozólag.

— Három cég kért benzinkut-koncessziót Aradon. Ma három ajánlat érkezett be a város vezetőségéhez, benzinkut-koncessziót kérve. A Kálmán-cég a Catedralei (Tököli)-térre, az Ablonczy és Busztin-cég a Gen. Grigorescu (Tabajdy-uccába), az Olajipar r.-t. a Fa-uccába kért koncessziót. Az interimár bizottság ma elhatározta, hogy csak helyszíni szemle után dönt a kérvények felett.

— Glück Lázár üzletét feloldották a bünügyi zár alól. Ismeretes, hogy az ügyészség Glück Lázár Szabadság-téri kereskedő vagyonára elrendelte a bünügyi zárlatot fizetési-kép-telenség, illetve csődügyéből kifolyólag. Dr. Örfi Gyula ügyvéd az ügyészség határozatát megfélebbzte Glück nevében a táblához. A temesvári tábla ma értesítette az aradi törvény-

Minék szedjen...?
Minék adjon
gyermekének
csukamájolajat?

ezt a nehéz és undorító orvosságot?

AZ
ELIXIR PANGADUINE,

a legfinomabb tohál májkiyonatból készül, izletes és emellett fokozott mértékben rendelkezik a csukamájolaj minden tulajdonságával és négyszer olyan erős, mind az.

széket hogy helyt adott Glück felebbezésének és megváltoztatva az ügyészség határozatát, feloldotta Glück Lázár üzletét a bünügyi zárlat alól.

— Csödkérés. Gross és Társa aradi textil-cég csödkérelmet nyújtott be Neumann Miksa pankovai kereskedő ellen 16.512 lej erejéig.

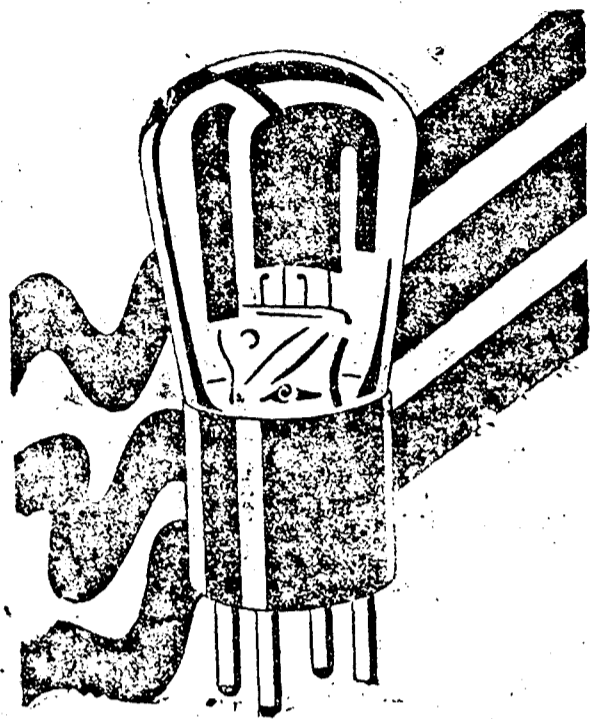
— A gazdasági krízis újabb aradi áldozata. A súlyos gazdasági nehézségek, a türehtetlen pénzkrízis, ismét áldozatot követelt Aradon. Schön és Messer aradi rövidáru nagykereskedő cég kénysszeregyezséget kért maga ellen. A fiatal, törekvő kereskedők tíz esztendeje nyitották üzletüket az Asztalos Sándor-uccában. A folyton rosszabbodó viszonyok, az inkasszó nehézségek fizetési zavarokat idéztek elő a cég vezetésében és ehhez hozzájárult az, hogy a Schön és Messer cégnek több adósa csödbe jutott, ami nagy veszteségeket okozott nekik. A szolid kereskedők nem bírtak tovább küzdeni a súlyos pénzhiánnyal és a mai napon ügyvédjük útján kénysszeregyezési eljárás megindítását kérték maguk ellen.

— Elhalasztották a Hirschfeld-cég csödtárgyalását. Mint az Aradi Közlöny tegnap jelentette, Hirschfeld Mór aradi nagykereskedő bünügyének főtárgyalását november 29-ére tüzte ki a milánói törvényszék. Hirschfeld ellen az aradi törvényszékhez benyújtott csödkérellem ügyében a csödbíróság mára tüzte ki a tárgyalást. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy megvárja a milánói törvényszék ítéletét és a csödtárgyalást csak az ítélet kimondása után, december negyediken tartja meg.

— Egy angol cég csödkérelme Winternitz Jenő ellen. Winternitz Jenő divatáru nagykereskedő kénysszeregyezése iránti kérése ügyében az aradi törvényszék csödbírósága mára tüzte ki a tárgyalást. A tárgyalás megkezdése előtt azonban dr. Hofmann Lajos aradi ügyvéd, Heathcoat John és társa londoni cég megbízásából, negyvenhat angol font erejéig csödkérelmet nyújtott be a Winternitz-cég ellen. A benyújtott csödkérellem alapján a bíróság úgy határozott, hogy a kénysszeregyezési tárgyalást elhalasztja és későbbi időpontban fog dönteni afelett, hogy a csödkérellemnek ad-e helyt, vagy a kénysszeregyezési tárgyalást indítja meg Winternitz ellen.

— Aki még életében megkapja az életbiztosítási díjat. Temesvárról jelentik: Érdekes történetről beszélnek mostanában a beguparti metropolis kereskedelmi körökben. Egy tönkrement temesvári nagykereskedő, még mikor jobb napokat látott, több biztosítási intézetnél 5 millió lejes életbiztosítást kötött, azzal a kikötéssel, hogy a díj öngyilkossága esetében is kiifizendő családjának. A nagykereskedő nemrégiben öngyilkosságot követett el, azonban megmentették az életnek. Amikor felgyógyult, kijelentette, hogy hiába volt minden, ugyanis öngyilkos lesz megint, mert így legalább hátramaradó családjának tud nyugodt megélhetést biztosítani. Az érdekelt biztosító társaságoknak fülebe jutott a nagykereskedő szándéka és tárgyalásokat kezdtek vele, hogy szándékáról lebeszéljék. A tárgyalások most eredménnyel végződtek. A biztosítók kifizették a nagykereskedőnek két és fél millió lejt, amivel az új vállalkozásba kezdett, a kapott összeg ellenében pedig törölte biztosítását. Ily módon a biztosítók is jól jártak, egy ember pedig lehetőséget kapott arra, hogy újból megalapozhassa existenciáját.

Évenként csak néhány bani

értékű áramot fogyaszt a **TELEFUNKEN** egyenirányító cső RGN 1503 és RGN 1504, amelyek az anódpótlóban a váltóáramot egyenáramra változtatják át. Minek két-három havonként egy drága anódtelepet vásárolni? Az anódfeszültség egy RGN 1503 és RGN 1504-es egyenirányító csövekkel ellátott anódpótlóval a városi világítási hálózatból vehető. — Kérjen ilyen csöveket a rádióüzletekben.

TELEFUNKEN-CSÖVEK

Rádiócsövek kétszeres biztonsággal:

TELEFUNKEN

rendszer.

O S R A M

gyártmány.

Minden rádióüzletben kapható.

2431

Megalakult az Uccenesz Aradon.

Mit akar az Uccán Cigarettazó Nők Szervezete, amely megkezdte működését. A tegnapi esti korzó szenzációja. Marcsa se marad el a haladástól.

(Arad, nov. 11.) Tegnap este a népes és zsongó aradi korzónak érdekes, majdnem azt mondhatnók szenzációs eseménye volt. Meglehetősen csinos hölgy sétált két fiatalemberrel a tömegben és — cigarettazott. Kissé szinpadiasan persze, hogy lássák a többiek: mit csinál és azonfelül jó hangosan is beszélt, hogy még inkább magára terelje a figyelmet. Két élemedett kora mamának földbe gyökeredzett a lába a megbotrányozástól:

— Láttad ezt? — fordult az egyik a másikhoz. — Rémes. Hova jutottunk, istenem, hova?...

De a cigarettazó hölgy nem törődött velük. Neki jól esett minden érdeklődés s filmkezőből ellesett gesztusokkal fujta a füstöt az aránylag enyhe novemberi légbe. A két fiatalember is mód felett örült, hogy középpontjai lehetnek valaminek, egy olyan eseménynek, amely utórésszámba is mehet. Mert határozottan erről volt szó. Önagysága meg is magyarázta kísérőinek.

— Ma még csak én cigarettaozom az uccán. De leszünk egyre többen. Csak kiépüljön a szervezet.

Szervezet?... Alig vártam, hogy önagysága elbucsuozzon két gavallérjától a kapuban. Bementem és a lépcsőházban elébe álltam:

— Pardon, pardon senorita — módosítottam a Brodszky-tangót és bemutatkoztam.

Önagysága — kenyérkereső magántisztviselő nő civilben — az első pillanatok elfoglaltsága után átértézte a helyzet propagatív alkalmát és beszélni kezdett.

— Hát igen. Szervezetet létesítettünk. Megalakítottuk az Ucceneszt.

— Uccenesz?

— Igen. Az Uccán Cigarettazó Nők Szervezetét.

Minden kezdet nehéz persze, de addig nem nyugszunk, amíg ezen a téren is teljes egyenlőségre nem teszünk szert a férfakkal. Micsoda dolog az, hogy otthon, a kávéházban vigan füstölhessünk, csak épen az uccán ne lehessen rágyújtani, ha az ember megkívánja! Vagyunk annyira elfoglaltak, mint akármilyen férfi, mi sem érünk rá minden szippantás kedvéért kávéházba rohanni. Mégis ott tartunk ma is, ahol a férfiak negyven évvel ezelőtt tartottak. Akkor még ők is illetlenségnek tartották az uccán való dohányzást.

— De hogyan gondolja, hogy a szervezet, hogy úgy mondjuk szalonképessé tegye az uccán való dohányzást?

— Egyszerűen úgy, hogy minden tagnak kötelessége naponta legalább háromszor végigcigarettazni a legforgalmasabb uccákat. — Láthatja, hogy magam is jó példával járok elő... Most még nagyon kevesen vagyunk és a papa is rossz szemmel nézi a dolgot. De el fog jönni az az idő, amikor többi reformjainkat is meg fogjuk valósítani.

— Hogyan, hát más célja is van még a szervezetnek?

— Egész csomó. Ez a cigaretta-história csak első lépés a komolyabb tervek felé. Követeljük a teljes egyenjogúsítást. Követeljük a bírói pálya megnyitását. De követeljük a ru-

határi kegyeszer megszüntetését is. Micsoda dolog az, hogy férfi kollégáim zavartalanul a székre lehessék a kabátot, de ha az ember bundástól áll be a kávéházba, akkor mindjárt ott terem a ruhatáros és egészen természetesen veszi, hogy csak azért, mert nőről van szó, az embernek egy pár lejjel többet kell kiadnia. Száz meg száz követelésünk van. A nők egyenjogúsításáról szóló mese böff. Az ugynevezett illetlenségektől kijáró társadalmi szankciók nagyrésztben ma is ugyanazok, mint voltak.

Elbucsuoztam az előharcostól és visszamentem a korzóra. Egyszer csak: uramisten, mit látok? Egy másik hölgy is cigarettazik. Ez már nem volt urileány, csak valami egyszerű háztartási alkalmazott és ép egy baka sietett utána. Szerettem volna megkérdezni, hogy ő is tagja-e az Uccenesznek, mert ha igen, akkor az valóban a mai korba való demokratikus eszme. De nem lehetett. Odaért a hadfi.

— Afenét — mondta közvetlenül. — De előkelő lettél Marcsa?!

— Meghiszem azt — mondta Marcsa és büszkén pöfékelt tovább.

Aradi nyugdíjasok gyűlései

Három értekezleten tárgyalták meg a tennivalókat az aradi nyugdíjasok.

(Arad, november 11.) Az aradi nyugdíjas egyesület vasárnap délelőtt népes választmányi ülést tartott, amelyen Went Manó ügyvezető elnök beszámolt a múlt hó 20-án Bucurestiben tartott nyugdíjas gyűlés határozatairól, amelyeket annakidején ismertettünk. A gyűlés ezenkívül több kisebb jelentőségű folyó ügyet tárgyalt le.

Délután 3 órakor az elbocsátott és esküt nem tett tisztviselők gyűléseztek a nyugdíjas egyesület helyiségében. Fehér Imre elnök és Balaton Mihály választmányi tag elnökölt a gyűlésen, amelyen a szükséges okmányok beszerzését és az eskü letételének szorgalmazását beszélték meg.

Ugyancsak ebben az időben tartották meg az Acsev. nyugdíjasok közgyűlésüket, amely igen látogatott volt. A gyűlést Gellényi Ernő ny. helyettes vezérigazgató vezette le, akit ez alkalomra elnöknek kértek fel. Gellényi azt javasolta, hogy minden nyugdíjas írjon alá egy közjegyzőileg hitelesített meghatalmazást, amely a nyugdíjasok ügyének sikeres elintézésére szabályozza az aláírókra háruló kötelezettségeket. Az indítványt a közgyűlés elfogadta és a megjelentek a szóbanforgó meghatalmazást a jelenlevő közjegyző előtt alá írták. Az elnök ezután összetartásra és bajtársi együttérzésre buzdította a megjelenteket, akik bizalmat szavaztak a vezetőségnek.

AKI TULÉLTE A LONDON--BERLINI UTASREPÜLŐGÉP KATASZTRÓFÁJÁT.

A D. 903. nevű repülőgép borzalmas katasztrófájáról beszámoltunk annak idején. A szerencsétlenséget, amely hét emberéletet követelt áldozatul, egyetlen egy ember élte túl. Glen Kuston hadnagy, aki súlyos sebesülten fekszik a kórházban.

Mezőgazdák Tejesarnokának fióküzletei, Arad **Kaphatók: Tej, vaj és egyéb tejtermékek, Weisz-féle kenyér és finom sütemények, egyéb péktermékek, gyümölcsök, konzervek.**
 volt Tököli-tér és Aulich Lajos-ucca sarok és volt Szabadság-tér 11. szám. **Rendeléseket házhoz szállítunk**

Pilsudszky király akar lenni.

A lengyel kormánypártok Radzivyl herceg elnöklete alatt a lengyel királyság kikiáltását követelték.

Varsóból jelentik: Az utóbbi időben Lengyelországban fontos politikai események játszódnak le és minden jel arra mutat, hogy

nemcsak kormányválság, hanem alkotmányválság is fenyegeti az országot.

Lengyelországban két politikai párt viaskodása kéri elő már tíz év óta a sűrűn ismétlődő megrázkódtatásokat. A Szejm elnöke, Dasinszky szocialista vezér, míg a kormány szigorúan nemzeti alapon áll és minden jel arra mutat, hogy

Pilsudszky marsall helyettes miniszterelnök meg akarja változtatni az államformát és fel akarja támasztani a lengyel királyságot.

A „Politika” szombati száma rigai jelentést közöl, melyben ismerteti a litván kormány hivatalos lapjának jelentését a lengyelországi eseményekről. A litván lap szerint

a lengyel tisztikar Pilsudszky marsallt I. József néven királlyá akarja kiáltani.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

KEDD, november 12.

Bucuresti 17. Jazz. 18.30. Jazz. 21. Rádiózenekar. — Berlin 15. Gramofon, 17.30. Orgonahangverseny a potsdami helyőrségi templomból. 19.30. Szórakoztató zene. 21. Zeneművészeti Főiskola szimfonikus hangversenye. — Belgrad 13.40. Gramofon, 18.30. Gramofon. 19. Kávéházi zene. 21. Közvetítés külföldről, később megállapítandó hellyel és tárggyal. Ha ez nem lehetséges, a Rádiózenekar szlovén-estét ad. — Nápoly 18. Kis hangverseny, 22.02. Könnyű zene. — Róma 18.30. Szórakoztató zene. 22. Operaelőadás. (Címét nem közölték.) — Wien 12. Szövetségi himnusz. 12.10. A bécsi filharmonikusok hangversenye Nilius tanár vezényletével. 18. Wagner: „A nürnbergi mesterműhelyek” című operájának előadása a bécsi állami Operaházból. — Budapest 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezkedés zenekarának hangversenye. Vezényei Fricsay Richárd, zeneügyi igazgató. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyamhírek. 4.30. A „Tündérvásár” meseorája. 6.10. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7. Lukinich Imre dr. egyetemi tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban.” 7.30. Mit üzen a rádió. 8.15. Kubelik Anita hegedűművésznő hangversenye háró Vayné Mikes grófné közreműködésével. 11.15. Hírek. Majd Bachmann-jazz a Dunapalota-szállóból.

azután Vilnában Litvánia nagyhercegévé koronázták meg.

A kormányblokk konzervatív szárnyához tartozó pártok szombaton ülést tartottak a szejm épületében. Az ülésen Radzivyl herceg elnököt. Markievich képviselő nagy beszédet tartott, amelyben azt követelte, hogy a szejmet oszlassák fel, hívjanak össze alkotmányozó nemzetgyűlést, változtassák meg az alkotmányt és

monarchista berendezéssel cseréljék fel a mai államformát.

Beszédében azt is hangsúlyozta Markievich, hogy

a lengyel trónra lengyel nemzeti dinasztiát kell ültetni

és a parlamenti választásokat csak akkor kell kiírni, ha az új kormány következtében szükségessé vált államberendezési változásokat már teljesen keresztül vitték.

Külföldön nagy figyelemmel kísérik a lengyelországi eseményeket s általános az a meggyőződés, hogy Lengyelország sorsdöntő események előestéjén van.

SZERDA, november 13.

Bucuresti. 17. Szórakoztató zene. 17.30. Szórakoztató zene. 21. Jonescu zongoraművész hangversenye. 21.45. Cutianu operacékesnő dal- és áriaestje. — 22.50. Alexandrescu hegedűművész játéka. — Berlin. 15. Gramofon, 17.20. Szórakoztató zene. 19.20. Régi szórakoztató zene gramofonon. 21.30. Szemelvények Graener operáiból. — Belgrad. 13.40. Könnyű zene. 21. Hangverseny. 23.25. A vajdasági diákok tamburicazenekara. Nápoly. 21.02. Házi hangverseny. — Prága. 13.30. Déli zene. 20. Gramofon, 21. Népszerű operadallamok. 22. A Zika-négyes hangversenye. — Róma. 18.30. Könnyű zene. 22.02. A halhatatlan Róma hangversenyének megismétlése. — Wien. 12. A Silving-négyes hangversenye. 16.30. Ijjasági zene. 21. Hoehn Alfréd zongoraestje. 22. Könnyű zene. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 13.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 4. Piaci árak és árfolyamhírek. 4.30. Morsetanfolyam. 5.10. Halász Gyula előadása: „Helyes magyarság, magyar helycsírás.” 6.10. Az Országos Statisztikai Hivatal előadása. Elekes Dezső dr. fogalmazó: „A világgazdálkodás átalakulása.” 6.40. Szórakoztató zene. 7.50. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 8.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 8.30. A m. kir. Operaház „Háry János” előadása. (A Budapesten időző nürnbergi vendégek tiszteletére rendezett díszelőadás.) Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból.

A szerkesztésért idejelenesen **SALGO HENRIK** felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget. Tisztelettel értesitem az igen tisztelt vevőimet és ismerőseimet, hogy a **Mataschek-féle**

kötél-, zsák-, zsinogáru üzletet

Bul. Regina Maria 19., a Minorita templommal szemben átvettem és azt saját nevemen

szövcérna-raktárral kibővíítve

tovább vezetem. Igen kérem az eddig irányomban tanúsított jóindulatukat továbbra is fentartani szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Biener I. József.

Christian Jenő és neje szül. Balázs Aranka a saját, ugyszintén gyermeke: Zoltán valamint az összes rokonok nevében is a legnagyobb fájdalommal tudatják, hogy a szeretett jó gyermek, testvér, unoka és rokon

Christian Géza

folyó évi november hó 11-én reggel 9 órakor reményteljes életének 8-ik évében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

Drága halottunk hirt. tetemét folyó évi november hó 12-én délután fél 4 órakor fogjuk az ujaradi temető halottas csarnokából a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszertelés után az ugyanottani temetőben lévő családi sírhelyben az örök pihenésnek átadni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó évi november hó 16-án délelőtt 8 órakor fog az ujaradi templomban az egek Urának bemutatattatni.

Pihenése csöndes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1929. november hó 11-én.

Ioan Limbeck si fiul Arad. Fabrica de oostiu gurii de metal si intreprindere de lamormantari Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. n. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Karácsonyi-trajik volt Weitzer János-ucca.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

Tűzifa
 waggontételben, mindenfajta **hasáb és dorong,** ugyszintén **öleze és aprítva** házhoz szállítva, legolcsóbb napi áron.
KÖVES DEZSŐ fakereskedőnél, telep: Cetatea Veche (Óvár-tér), városi iroda: Str. Unirei (Fábián Gábor-ucca) Orlov-ház.

Házakat, szőlőket megvételre keresünk.
„Doina” ker. vállalat ingatlanforgalmi irodája
 Piata Catedral (Tököly-tér) 9. em.

Uj rendszerű fűtőkályhát készít
BRANDT bádogos
 Strada Brailanu 19.
 Naponta 10 lejbe kerül a fűtés

Nagytextilvállalat
 agilis, megbízható, garanciaképes **képviselőket keres** **magániekek látogatására** nagy jutalékkal.
 Ajánlatok referenciák közlésével „Casa Postale 41” Brasov címre küldendők.

Ürmösy Árpádné női divattermék volt Deák r-ucca 46. sz. alá helyezte át. Mindennemű ruhavarrást olcsón vállal

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Ujszics — Neuländer & Co. **FISCHER ELIZ** Uj bundák készítését és átalakításokat legolcsóbban vállal Szőrmék olcsó beszerzési forrása

Szörmebundák legolcsóbban PLESZ női felöltőruházatában kapható a színház hátsó bejáratával szembe

Bélyegzőket, dombornyomású névjegyeket, levélpapírokat olcsón, jól és azonnal készít **„STAMPA“** Arad, Strada Brătianu, (a főpostával szemben).

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szólg. hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggyel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok keltezés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

Alumínium lemezek rádiókhöz viszonylagos részére legolcsóbban: **OSAN**-cégnél volt Simonyi-ucca 19

HAZASSÁG

CSINOSAN berendezett gazdaságom van s érettségizett 30 éves keresztény fiatalember vagyok. Vagyonom több millió, amely szép megélhetést nyújt, emiért is hozományra nem reflektálok. Teljes cím leveleket „Jó háziasszony” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja.

HAZASSÁGOT előkelő körökben díszkörtön közvetít **BIZONY FERENC** nemzetközileg ismert házasságközvetítő irodája Timisoara, IV. Gh. Baritiu No 1.

ALKALMAZÁS.

Kifutó fiú

18-20 éves, 200 **blekivel keresetlik.** Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FIATAL, jómegjelenésű, intelligens cipő kereskedő segédet keresek. — Román nyelvtudás feltétlenül megkívánatik. Fényképes ajánlatok eddigi működés megjelölésével, Erika cipőruház, Cluj, P. Unirii 13. 127

IRODAI gyakornoki állást keres nagykereskedő irodában 17 éves fiatalember, ki gépírásban, magyar gyorsírásban és számlázásban jártas. Szíves megkereséseket „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala kér. 5844

FIATAL fűszerkereskedő segéd felvétetik mint üzletvezető némi kaucióval. — Ajánlatok „5000” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala. 5815

SZORGALMAS, rendes, jólfizető mindenest keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5843

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS uccai lakás azonnal kiadó, volt Lipót-ucca 18. 5849

UDVARI egyszoba konyhás és mellékhelyiségekkel álló magánlakás azonnal kiadó. Cím volt Béla-tér 11. 5851

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szép szoba kiadó, Bulv. Caroli 40. I. emelet. 5850

EGY modern ötszobás lakás II. emeleti kiadó 1930. május 1-re. Bővebbet Str. Consistoriului 11. Ugyanott egy házmesterpár kerestetik. 5829

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

VOLT Tökölly-tér 5. számú bérházban központi fűtésű 4 szobás modern lakás azonnalra kiadó. Bővebbet Kálmán műszaki irodában. 5854

VÉTELÉSELADÁS.

ASZTALI TELEFON, modern, új, azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok az ár megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók le. 1000

ANTIK VITRINEK, komódok, asztalok, kandellaber, aranyozott konszollókrók, zongorák, fall vitrinek, szőnyegek, férfi és nő bundák, boák, férfi télikabátok, szekrények, kredencok, órák, szalonnok, testmények, Biedermayer szalonn, antik órák, gobelinek, evőeszközök, márványoszlop, majolika vázák, dísz tárgyak stb. stb. eladók. **SALGÓNÉ** bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neumanpalota. 1000

Tűzifa

u. m. 1. százaz bükk, cser, gyertyán hasáb és dorong engros és detail tételben **legelőnyösebben beszerezhető** **Aufricht** fakeskedésében ARAD, Gyermekkorházzal szembe **Pontos, gyors kiszolgálás. Villanyüzemű fafűrészelés!**

Friedmann szerencséseje óriási!

A jelenlegi nyomon megjavított játékterv a 22-ik sorsolásnál is érvényben marad. **84.000 sorsjegy = 42.000 nyeremény.**

A sorsjegyek fele nyer!

Legnagyobb nyeremény S. 800.000 — kb. 20 millió lej. Valamennyi nyeremény készpénzben minden levonás nélküli.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka. I. osztály huzása 1929. évi november hó 19. és 21-én.

Sorsjegyek ára osztályonként:

$\frac{1}{4}$ sors egy	$\frac{1}{2}$ sorsjegy	$\frac{1}{1}$ sorsjegy
Lej 250	Lej 500	Lej 1000

Rendeljen azonnal!

Megrendelésnél azonnal megküldjük az eredeti sorsjegyet a játéktervvel együtt. Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után. — A lejátszott sors húzásánál sok nagy nyereményt fizetnek ki készpénzben ottani ügyfeleimnek.

LUDWIG FRIEDMANN

Wien, I. Salzgras 12. Nr. 3.

Legjobb rádiókészülékek és hangszórók kaphatók.

Nagy választék olcsó és jó alkatrészekben.

„SIRIUS” Elektrotechnikai Vállalatnál

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-u.) 1.

Fehér Kereszt-épület.

Tetőfedőcserepet,

használtat, épít **keresek megvételre.** Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280

NAGY ebédülő kredenc és consol tükör eladó. Calea Saguna 41. (Választó-u.) 5853

SZILSZKINBUNDA olcsón eladó Megtekinhető kedden, szerdán 12—1 óra között, volt Tökölly-tér 5., II. 16. 5842

A TÉLI IDÉNY BEÁLLTA ELŐTT bizományba keresek jó állapotban levő női és férfi bundákat, szörmeeket, télikabátokat, férfiföltönyöket és bleedeket. Továbbá megbízóim részére keresek szőnyegek, antik dísz tárgyakat és butorokat, amerikai íróasztal és iratszekrény stb. **Salgóné** bizományi üzlete Str. Horia 1. Széchenyi-u. Neumanpalota. 1000

SÜRGŐSEN megvételre szalngarnitúra kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5810

KOVÁCSSZERSZÁM eladó. Világos, Strada Regina Maria No. 930. kovácmester. 5852

LYRA és Erste Produktiongenossenschaft gyártmányú rövid, keresztúros fekete zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 38

ÜRES FESTEKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

Spitz Tivadar

tűzfatelepe, volt Varjassy és Pöltenberg-ucca sarkán. Telep-telefon: 719, lakás: 727.

Legolcsóbb napi ár mellett árusít mindenféle **hasab és dorong**, valamint **aprított tűzifát** házhoz szállítva. Vaggonuttelekben is állandóan kapható. Telefonrendelések azonnal eszkozöltetnek.

Egy itteni nagy iparvállalat volt sokévi főtisztviselője, elismert, elsőrendű

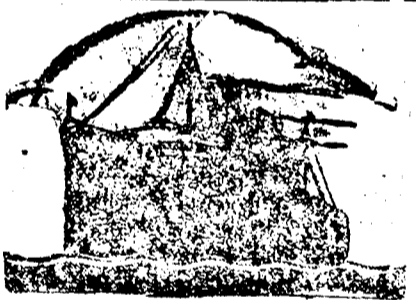
főkönyvelő és német-magyar levelező 5848

gépíró és óvadékképes, megfelelő állást keres. Késlelő félnap: foglalkoztatás vállalna. Szíves megkereséseket „Főkönyvelő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmelester és izzítóüzlet volt, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

NAGY üzlethelyiség 1930. május hó elsejére kiadó. Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 28. 5776

Déiamerikába

(Argentína, Uruguay, Chile)

Középmarikába

(Columbia, Venezuela, Cuba, Mexico)

Kanadába és

Eszakamerikába

a hírneves és közsímsert

Hamburg—Amerika Linie

legmodernebb gőzöskéivel, melyek elhelyezés, kényelem és ellátás tekintetében a **legjobb**at nyújtanak. Felvilágosítások és ismertető díjmentesen kaphatók:

Hamburg—Amerika Linie

S. A. R.

Lazarovitz L. H. vezérigazgató

Arad, Str. Eminescu 12.

Timisoara, Str. Mercy 2.

Vizumok, C. F. R.

bérletek és külföldi utlevelek hosszabítására miatt, forduljon bizalommal:

Sándor Ferenc

könyvkereskedés, közismerten legmegbízhatóbb legelső vizumirodájához Arad, Bul. Reg. Mari No. 10. Megyeházzal szemben. — Telefon: 5—11